Ἀριθ. 211 – Λεπτὰ εἴκοσι.

ΕΤΟΣ Ε'

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἕννατος — Συνδρομὴ ἐτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐντῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἐτήσιαι—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Στικδίου, 6. — 13 Ἰανουαρίου 1880

ΣΦΡΑΓΙΣ
τοῦ Γενικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Οἰκονομίας
ἐν ἔτει 1823.

Διακεκριμένος λόγιος καὶ τῆς Ἑστίας σεβαστὸς φίλος ἀπέστειλεν αὐτῇ τὴν κατωτέρω διατριβὴν συνοδεύσας αὐτὴν διὰ τῆς ἑπομένης ἐπιστολῆς: «Διεξελθὼν τὰς γενομένας συζητήσεις κατὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῶν ἐργατῶν, ἀπέσπασα τὸν λόγον τῆς κυρίας Hubertine Auclert, ἀξιούσης νὰ καθιερώσῃ τὴν τῶν δύο φύλων ἄκραν ἰσότητα.

»Πέμπω λοιπὸν πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν μετά τινων συνοπτικῶν παρατηρήσεων ὡς ἐλάχιστον δῶρον τοῦ νέου ἔτους». Σ. τ. Δ.

Ἡ ἀντιπρόσωπος τοῦ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΦΥΛΟΥ

Διερευνῶντες τὴν φύσιν τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν προτερημάτων ἐξόχων τινῶν γυναικῶν, ὧν τὰ ὀνόματα ἐπαναλαμβανόμενα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν, διατηροῦσιν ἀνθηρὰν καὶ ἀκμαίαν τὴν μνήμην αὐτῶν, ἀνευρίσκομεν ὅτι αἱ μὲν ἐδοξάσθησαν ἕνεκα τῆς ἐξόχου ἀξίας τῶν φιλολογικῶν ἔργων αὐτῶν ἢ τῆς ποιητικῆς αὐτῶν φαντασίας, ὡς ἡ Σαπφὼ, ἡ ἐπονομασθεῖσα δεκάτη Μοῦσα, ἢ ἡ Ὑπατία ἡ περιώνυμος θυγάτηρ τοῦ Θέωνος, καὶ κατὰ τοὺς καθ'ἡμᾶς χρόνους ἡ Sevigné καὶ ἡ Stael, αἱ δὲ ἕνεκα τῆς ἀπαραμίλλου καλλονῆς καὶ χάριτος αὐτῶν, ὡς ἡ Μιλησία Ἀσπασία, ἡ καταγοητεύσασα τὴν διάνοιαν καὶ τὴν καρδίαν τῶν ἐμβριθεστέρων φιλοσόφων καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος, ἢ ἡ Recamier, ἥτις καὶ αὐτοῦ τοῦ Ταλλεϋράνδου ἐδυνήθη νὰ μαλακύνῃ τὴν καρδίαν.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν γυναικῶν, αἵτινες διέπρεψαν ἐν τῷ πνευματικῷ ἢ ἰδιωτικῷ βίῳ, ἡ ἱστορία ἀναγράφει οὐκ ὀλίγα ὀνόματα γυναικῶν μεγαλοφυῶν ἢ μεγαλουργῶν, ὡς λ. χ. τὸ τῆς Αἰκατερίνης τῆς Ῥωσσίας καὶ τὸ τῆς Ἐλισάβετ τῆς Ἀγγλίας, ἢ γυναικῶν ὡς ἐκείνων, ὧν τὴν βιογραφίαν συνέγραψεν ὁ διάσημος τῆς Γαλλίας φιλόσοφος Cousin, αἵτινες διά τε τῆς γοητείας τοῦ προσώπου των, τῆς ῥαδιουργίας καὶ πολυπραγμοσύνης, ὧν τὴν σκόπιμον χρῆσιν ἐξέμαθον ἐν τῇ σχολῇ τῶν αὐλικῶν τῆς παλαιᾶς μοναρχίας τῶν Γάλλων, ἐπέδρασαν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν φορὰν τῶν πολιτικῶν συμβεβηκότων τῆς ἐποχῆς αὐτῶν.

Ἀλλ' ἡ Melle Hubertine Auclert οὐδεμιᾶς τῶν ἐξόχων τούτων γυναικῶν τὴν τύχην ἐφθόνησεν· ἡ δεσποινὶς αὕτη ἀποτελοῦσα μέρος τοῦ συνεδρίου τῶν ἐργατῶν, τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ συνεδριάσαντος ἀπὸ τῆς 21 μέχρι τῆς 31 παρελθόντος Ὀκτωβρίου, δὲν ἀξιοῖ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ φύλον εἰς ὃ ἀνήκει διὰ μέσων ἐπαναστατικῶν, οὐδ' οἰστρηλατεῖται ὑπὸ τῆς ἀρειμανοῦς φιλοπατρίας τῆς Αὐρηλιανῆς παρθένου· ἐπιχειρεῖ ὅθεν διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς γλυκείας πειθοῦς νὰ ἀνατρέψῃ τὸ τυραννικὸν καθεστώς. Ὡς αὐτόκλητος ἀντιπρόσωπος τῶν τεταλαιπωρημένων γυναικῶν, ἐπιδιώκει τὸ φιλάνθρωπον ἔργον τῆς ἀνορθώσεως τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ὑπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγὸν τοῦ ἰσχυροτέρου τῶν φύλων στενάζοντος.

Ἡ Κυρία Auclert εἶναι εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας της, δὲν ἐκμετρεῖ πλέον τῶν 24 ἢ 26 ἐτῶν, ἔχει μέσον ἀνάστημα, οὔτε ὡραία εἶναι οὔτε δυσειδής, ἀγορεύει μὲν καλῶς, κάλλιον δὲ ἀναγινώσκει, ἀλλ' ἐμφορεῖται ὑπὸ ἀληθοῦς δαίμονος.

Ἡ Κυρία Auclert ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου της ἐν τῷ συνεδρίῳ ἐξομοιοῖ τὰς γυναῖκας πρὸς τοὺς ἐργάτας· «Ὡς ὑμεῖς, παρατηρεῖ, εἴμεθα θύματα τῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἐν τούτοις, ἐνῷ ὑμεῖς οἱ ἐργάται μεμψιμοιρεῖτε κατὰ τῆς τυραννίας τῶν ἀνωτέρων τάξεων, πολιτεύεσθε πρὸς τὰς γυναῖκας, ὅπως πολιτεύονται αἱ ἀνώτεραι τάξεις πρὸς ὑμᾶς. Τότε δὲ μόνον ἡ πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀνδρῶν ἰσότης θέλει κατορθωθῆ, ὅταν καθιερωθῇ τὸ δόγμα τοῦτο μεταξὺ τῶν ἀνθρωπίνων ἐν γένει πλασμάτων, ἄνευ διακρίσεως φύλου.

Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀρχῆς ταύτης ἡ Κυρία Auclert δὲν ἐπικαλεῖται τὰς θρησκευτικὰς παραδόσεις, καθ' ἃς ἡ γυνὴ εἶναι «σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων τοῦ ἀνδρὸς

ἐξ οὗ ἐλήφθη»· εἰς τοὺς θιασώτας τῆς θετικῆς φιλοσοφίας ἀνήκουσα, μίαν μόνην ἀναγνωρίζει βίβλον ἱερὰν, τὴν τῆς φύσεως, καὶ ἐν τῇ φυσιολογίᾳ ἰδίως ἀνακαλύπτει τὸ δόγμα τῆς τῶν φύλων ἰσότητος.

«Ἰσχυρίζονταί τινες, λέγει, ὅτι αἱ γυναῖκες εἶναι νοητικῶς κατώτεραι τῶν ἀνδρῶν, ἀλλ' ὅπως τοῦτο ἀποδειχθῇ, ἔπρεπε νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς ἀμφότερα τὰ φύλα οἱ αὐτοὶ ὅροι τῆς ἀναπτύξεως Ἐκτὸς δὲ τούτου, οἱ ἰσχυριζόμενοι ὅτι αἱ γυναῖκες εἰσὶ κατώτεραι τῶν ἀνδρῶν, προτείνουσι φυσιολογικὰς αἰτίας, ἤτοι τὴν σχετικὴν μικρότητα κατά τε τὸν ὄγκον καὶ τὸ βάρος τοῦ γυναικείου ἐγκεφάλου. Ἀλλ' ἡ Κυρία **Auclert** ἀμφισβητεῖ τὴν ἀξίαν τοῦ τοιούτου πορίσματος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς αὐθεντίας τῶν λόγων τοῦ διδάκτορος **Buchner**, καθ' ὃν ἡ ἀνάπτυξις τινὸς ὀργάνου δὲν εἶναι τὸ μόνον τεκμήριον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Προκειμένου δὲ περὶ τοῦ ἐγκεφάλου τῆς γυναικὸς, παρατηρεῖ ὅτι ὁ σχετικῶς μικρὸς ὄγκος τοῦ ἐγκεφάλου αὐτῆς, οὐδόλως ἀποδεικνύει ὅτι αὕτη εἶναι κατωτέρα τοῦ ἀνδρός. Κατ' αὐτὸν «ἡ πραγματικὴ ἀξία τοῦ ἐγκεφάλου δὲν προκύπτει ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀλλ' ἐκ τῶν σχετικῶν αὐτοῦ διαστάσεων, ἤτοι ἐκ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ παραβαλλομένου πρὸς τὸν ὁλικὸν ὄγκον τοῦ σώματος καὶ τὸ ποιὸν τῆς ἐγκεφαλικῆς ὕλης».

«Ἐάν τις παρατηρήσῃ ὅτι ἡ ὁλικὴ ἀνάπτυξις τοῦ γυναικείου σώματος εἶναι πολλῷ κατωτέρα τῆς τοῦ ἀνδρὸς, θέλει πεισθῆ ὅτι ὁ σχετικὸς ὄγκος τοῦ γυναικείου ἐγκεφάλου οὐ μόνον δὲν εἶναι κατώτερος τοῦ ἀνδρικοῦ, ἀλλ' εἶναι καὶ ἀνώτερος αὐτοῦ».

Μετὰ τὴν φυσιολογικὴν ταύτην ἐκδρομὴν, ἡ ῥήτωρ κατακρίνει τὸν γαλλικὸν νόμον διαλαμβάνοντα, ὅτι «οἱ Γάλλοι εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου», καὶ ἀποκλείοντα οὕτω διὰ τῶν λέξεων *οἱ Γάλλοι* τὸ θῆλυ γένος, ἤτοι τὸ ἥμισυ τοῦ ἔθνους. Ἐν τούτοις δὲ ὁ ποινικὸς αὐτῶν νόμος, προσδιορίζων τὰς ποινὰς τῶν ἐγκληματικῶν πράξεων, ἀποφαίνεται ὅτι· «ὁ ἔνοχος φόνου, ἀναιρέσεως ἢ κλοπῆς τιμωρεῖται διὰ τῆς δεῖνος ἢ δεῖνος ποινῆς»· ἀλλ' ὁ δι' ἀρσενικοῦ γένους ὁρισμὸς τοῦ νομοθέτου οὐδόλως ἀπαλλάττει τῆς ποινῆς τὰς γυναῖκας.

Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀπολύτου ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων μεταξὺ τῶν δύο φύλων, ἀνάγκη ἡ γυνὴ νὰ ἐξασκῇ ὡς οἱ ἄνδρες τὰ πολιτικὰ δικαιώματα αὐτῆς. Διὰ μόνης τῆς καθολικῆς ταύτης ἰσοποιήσεως τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς πράγματι καθολικῆς ψηφοφορίας, αἱ νόμιμοι ἀξιώσεις τῶν ἀκτημόνων ἐργατῶν θέλουσιν ἐντελῶς ἱκανοποιηθῆ.

»Σήμερον, ἐπιφέρει ἡ ῥήτωρ, ἡ ἐργάτις ἀνεπαρκῶς μισθοδοτεῖται. Πρὸς δικαιολόγησιν δὲ τῆς ἀνισότητος ταύτης τῶν μισθῶν παρατηροῦσιν, ὅτι ἡ γυνὴ συντηρεῖται δ' ὀλίγων· τοῦτο εἶναι ἀληθὲς, οὐχὶ ὅμως διότι ὀλίγας ἔχει ἀνάγκας, ἀλλὰ διότι ἀδιαλείπτως θυσιάζεται ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ τοῦ συζύγου της.

Τοσαῦτα τὰ ἰσχυρότερα ἐπιχειρήματα τῆς δεσποινίδος **Auclert**, ὑπὲρ τῆς ἀπολύτου κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἰσότητος τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν. Ἀληθὲς ὅτι πρὸ δισχιλίων ἐτῶν ὁ Ξενοφῶν ἰσχυρίζετο, ὅτι ὁ Θεὸς παρεσκεύασε τὴν μὲν τῆς γυναικὸς φύσιν «ἐπὶ τὰ ἔνδον ἔργα καὶ ἐπιμελήματα», τὴν δὲ τοῦ ἀνδρὸς «ἐπὶ τὰ ἔξω ἔργα καὶ ἐπιμελήματα», καὶ ὅτι ἑπομένως ἡ γυνὴ κατερχομένη εἰς τὴν πολιτικὴν παλαίστραν ἤθελε παραγνωρίσει τὸν προορισμὸν αὐτῆς, καὶ οὐ μόνον τὴν οἰκίαν ἤθελε καταλίπει ἀκυβέρνητον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων αὐτῆς ἤθελε παραμελήσει. Ἀλλ' ἡ θεωρία αὕτη κατὰ τὴν δοξασίαν τῆς ῥήτορος δέον νὰ ὑποκύψῃ ἐνώπιον τοῦ δόγματος τῆς φυσιολογικῆς καὶ δημοκρατικῆς ἰσότητος. Ἀληθὲς ὡσαύτως, ὅτι κατὰ τὴν πλουτολογικὴν θεωρίαν ἡ μισθοδοσία τῆς γυναικείας ἐργασίας εἶναι κατωτέρα τῆς τοῦ ἀνδρὸς, οὐ μόνον ἕνεκα τῆς σχετικῆς σωματικῆς ἀδυναμίας τῆς γυναικὸς καὶ τῆς κατωτέρας τεχνολογικῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα αἱ γυναῖκες σήμερον ἐκτελοῦσιν εἰσὶν εὐάριθμα, καὶ ἑπομένως ἕνεκα τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν μείζονος διαγωνισμοῦ καὶ ὁ μισθὸς τῶν γυναικῶν εἶναι σχετικῶς κατώτερος. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο καταπίπτει ἐνώπιον τοῦ ἑτέρου δόγματος, τὸ ὁποῖον ὑπεστήριξε καὶ ὑποστηρίζει ὁ κορυφαῖος τῶν κοινωνιολόγων **Louis Blanc**, καθ' ὃ ὁ διαγωνισμὸς, τὸ ἰσχυρὸν τοῦτο τῆς βιομηχανικῆς προόδου καὶ τῆς δραστηριότητος ἐλατήριον, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἡ ἐλευθερία ὑπὸ τὴν βιομηχανικὴν αὐτῆς μορφὴν οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἢ πάλη ἄνισος καὶ βάρβαρος, καθ' ἣν ὁ ἀσθενέστερος ἡττᾶται γινόμενος τὸ θῦμα τοῦ ἰσχυροτέρου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 1 Ἰανουαρίου 1880. **Δ. Ν. Ε.**

ΚΙΝΕΖΟΥ ΠΑΘΗΜΑΤΑ ΕΝ ΚΙΝΑΙ

Μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν. Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου.

Συνέχεια· τεῦ σελ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Ὁ Κὶν-Φό, οἱ δορυφόροι του καὶ ὁ ὑπηρέτης του βαίνουσιν ἀσκόπως.

Τίς εἶνε ὁ ὁδοιπόρος ἐκεῖνος, ὁ τρέχων διὰ τῶν ἁμαξιτῶν, τῶν ποταμῶν καὶ τῶν διωρύγων τοῦ Οὐρανίου Κράτους; Προχωρεῖ, προχωρεῖ πάντοτε, μὴ γνωρίζων τὴν ἑσπέραν ποῦ θὰ ἤνε τὴν πρωΐαν. Διέρχεται τὰς πόλεις χωρὶς νὰ τὰς ἴδῃ, καταλύει εἰς τὰ ξενοδοχεῖα μόνον ἵνα κοιμηθῇ, καὶ ἵσταται πρὸ τῶν πανδοχείων μόνον ἵνα φάγῃ τι ἐπὶ ποδός. Τὸ ἀργύριον φεύγει τὰς χεῖράς του, διότι τὸ σπαταλᾷ ἵνα ταχύνῃ τὸν δρόμον του.

Δὲν εἶνε ἔμπορος πολυάσχολος, οὔτε μανδαρῖνος ἐπιφορτισθεὶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ σπουδαίαν καὶ κατεπείγουσαν ἀποστολὴν, οὔτε καλλιτέχνης ἰχνηλατῶν φυσικὰς καλλονάς. Δὲν εἶνε λόγιος οὐδὲ σοφός, πόθον ἔχων νὰ ἐρευνήσῃ τὰ παλαιὰ χειρόγραφα τῶν ναῶν καὶ μοναστηρίων τῆς ἀρχαίας Κίνας. Δὲν εἶνε μαθητὴς μεταβαίνων εἰς τὴν Παγόδαν τῶν Ἐξετάσεων, ἵνα λάβῃ τὸν ἀκαδημαϊκόν του βαθμόν, οὐδὲ ἱερεὺς τοῦ Βούδα, διατρέχων τὸ πεδίον πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἀγροτικῶν βωμῶν, οὐδὲ προσκυνητής τις, ἀπερχόμενος εἰς πλήρωσιν εὐχῆς εἰς ἱερόν τι ὄρος ἐκ τῶν πέντε τοῦ Οὐρανίου Κράτους.

Εἶνε ὁ ψευδὴς Κὶ-Νάν, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Φραῦ-Κραὶγ, εὐθύμων πάντοτε, καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Σούν, κατακόπου καὶ κεκμηκότος. Εἶνε ὁ Κὶν-Φό, φεύγων συνάμα καὶ ἀναζητῶν τὸν μὴ εὑρισκόμενον Βάγγ· εἶνε ὁ τῆς Ἑκατοντούτιδος πελάτης, οὐδὲν ἄλλο ἐπιδιώκων κατὰ τὰς ἀδιακόπους αὐτὰς περιπλανήσεις του, ἢ λήθην τῆς θέσεώς του καὶ ἀσφάλειάν τινα ἴσως κατὰ τῶν ἀπειλούντων αὐτὸν ἀοράτων κινδύνων

Οἱ ὁδοιπόροι ἐπέβησαν εἰς Νὰν-Κὶγγ ἑνὸς τῶν ταχυπόρων ἀμερικανικῶν ἀτμοκινήτων, εὐρέων πλευστῶν ξενοδοχείων, ἐκτελούντων τὴν συγκοινωνίαν τοῦ Κυανοῦ ποταμοῦ. Μετὰ ἑξήκοντα δὲ ὥρας ἀπεβιβάζοντο εἰς Ῥὰν-Κέου, χωρὶς κἂν νὰ θαυμάσωσι τὸν παράδοξον ἐκεῖνον βράχον, ὅστις, ὑπὸ τ' ὄνομα «Μικρὸς ὀρφανός», ὑψοῦται ἐν μέσῳ τοῦ ῥεύματος τοῦ Γιὰγγ-Τσὲ-Κιάγγ, φέρων ναὸν ᾠκοδομημένον ἐπὶ τῆς κορυφῆς του. Ἀλλ' οὔτ' εἰς τὴν πόλιν ταύτην, κειμένην ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Κυανοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ σπουδαίου παραποταμίου του Ῥὰν-Κιάγγ, οὔτε εἰς τὴν Οὺ-Τσὰγγ-Φού, ᾠκοδομημένην ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, εὑρέθησαν ἴχνη οἱαδήποτε τῆς διαβάσεως τοῦ Βάγγ.

Ἂν ὁ Κραὶγ καὶ ὁ Φραῦ εἶχον ἐλπίσει, ὅτι ἐκ τῆς περιοδείας των ἐκείνης διὰ μέσου τῆς Κίνας ἤθελον ἀποκομίσει σπουδὴν τινα τῶν ἠθῶν ἢ γνῶσιν τῶν πόλεων τῆς χώρας, ταχέως ἡ πλάνη των διελύθη. Οὐδὲ σημειώσεις κἂν νὰ κρατήσωσιν εἶχον καιρόν, πᾶσαι δὲ αὐτῶν αἱ ἐντυπώσεις ἤθελον περιορισθῆ εἰς ὀνόματά τινα πόλεων καὶ χωρίων καὶ ὀλίγας ἡμερομηνίας. Ἀλλ' οὔτε περίεργοι ἦσαν οὔτε φλύαροι. Οὐδέποτε ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους. Τίς ἡ ἀνάγκη; Ὅ,τι ὁ Κραὶγ διενοεῖτο, διενοεῖτο καὶ ὁ Φραῦ, καὶ οἱοσδήποτε αὐτῶν διάλογος θ' ἀπέβαινεν εἰς μονόλογον.

Τὸ ἀτμοκίνητον, χάρις εἰς τὴν πλημμύραν τοῦ Ῥὰν-Κιάγγ, ἔμελλε ν' ἀναπλεύσῃ αὐτὸν ἐπὶ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη λεύγας, μέχρι Λάο-Ῥὸ-Κέν. Ὁ δὲ Κὶν-Φό, ἀρεσκόμενος εἰς τὸν πλοῦν, ἐσκόπει νὰ προχωρήσῃ μέχρις οὗ ἦτο πλωτὸς ὁ ποταμός, καὶ κατόπιν νὰ σκεφθῇ διὰ τὰ περαιτέρω. Οἱ Κραὶγ-Φραῦ οὐδὲν ἄλλο ἤθελον ἢ νὰ διαρκέσῃ ὁ πλοῦς καθ' ὅλην των τὴν ὁδοιπορίαν, διότι ἐπὶ τοῦ ἀτμοκινήτου καὶ οἱ κίνδυνοι ἦσαν ὀλιγώτεροι καὶ ἡ ἐπιτήρησις τοῦ πελάτου των εὐκολωτέρα. Καὶ ὁ Σοὺν δ' αὐτὸς ἠρέσκετο εἰς τὴν ζωὴν ἐκείνην. Ἀκίνητος μένων καὶ οὐδὲν πράττων, κατέλειπε τὸν κύριόν του εἰς τὰς περιποιήσεις τῶν Ἀμερικανῶν, καὶ ἐκοιμᾶτο εἰς μίαν γωνίαν, ἀφοῦ προεγευμάτιζεν, ἐγευμάτιζε καὶ ἐδείπνει εὐσυνειδήτως, διότι τὸ φαγητὸν τοῦ ἀτμοκινήτου ἦτο κάλλιστον.

Μετά τινας ἡμέρας μάλιστα ἐπῆλθε μεταβολὴ τροφοδοσίας, ἥτις εἰς πάντα ἄλλον, ἢ τὸν ἀμαθῆ ἐκεῖνον, ἤθελε καταδείξει, ὅτι τὸ γεωγραφικὸν πλάτος τῆς θέσεως τῶν ὁδοιπόρων εἶχεν ἐπαισθητῶς μεταβληθῆ. Ὁ σῖτος ἀντικατέστησεν αἴφνης τὸ ὀρύζιον ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὑπὸ τὸ σχῆμα μικρῶν ἀζύμων ἄρτων, οἵτινες ἦσαν ἀρκετὰ νόστιμοι, τρωγόμενοι ἅμα ὡς ἐξήγοντο τοῦ κλιβάνου.

Ὁ Σούν, ὡς γνήσιος Κινέζος, ἐλυπήθη διὰ τὴν στέρησιν τοῦ ὀρυζίου του. Τοσοῦτον ἐπιδεξίως μετεχειρίζετο τὸ μικρόν του ῥαβδίον, μεταβιβάζων τὴν ὄρυζαν ἀπὸ τοῦ πινακίου του εἰς τὸ ἀχανές του στόμα, καὶ τοσαύτην αὐτῆς ποσότητα κατεβρόχθιζε! Τί ἄλλο θέλει γνήσιος υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ, ἢ τέϊον καὶ ὀρύζιον;

Τὸ ἀτμοκίνητον λοιπόν, ἀναπλέον τὸν Ῥὰν-Κιάγγ, εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν ζώνην τοῦ σίτου, ἡ δὲ χώρα παρέστη πως ποικιλωτέρα εἰς τὰ ὄμματα τῶν ὁδοιπόρων. Εἷς τ' ἄκρα τοῦ ὁρίζοντος διεγράφησαν ὄρη τινά, στεφόμενα ὑπ' ὀχυρωμάτων, ἀνεγερθέντων ἐπὶ τῆς παλαιᾶς δυναστείας τῶν Μίγγ. Αἱ τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ περιστέλλουσαι τεχνηταὶ κρηπῖδες ἐξέλιπον, καὶ διεδέχθησαν αὐτὰς ὄχθαι ταπειναί, εὐρύνουσαι τὴν κοίτην του ἀλλ' ἐλαττοῦσαι τὸ βάθος του. Μετ' ὀλίγον ἐφάνη ἡ ἐπαρχία τοῦ Γουὰν-Λὸ-Φού.

Ὁ Κὶν-Φὸ οὐδ' ἀπέβη κἂν εἰς τὴν ξηρὰν κατὰ τὰς ὀλίγας ὥρας, ἃς ἀπῄτησεν ἡ προμήθεια καυσίμου ὕλης. Τί θὰ ἔκαμνεν εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, ἥτις τοῦ ἦτο παντελῶς ἀδιάφορος; Μὴ εὑρίσκων τὰ ἴχνη τοῦ φιλοσόφου, ἕνα μόνον εἶχε πόθον: νὰ εἰσχωρήσῃ ἔτι βαθύτερον εἰς τὴν μέσην Κίναν, ὅπου, ἂν δὲν εὕρισκε τὸν Βάγγ, οὐδ' ὁ Βὰγγ ὅμως θὰ τὸν εὕρισκε.

Μετὰ τὴν Γουὰν-Λὸ-Φοὺ ἐπεφάνησαν δύο πόλεις ᾠκοδομημέναι ἀπέναντι ἀλλήλων, ἡ ἐμπορικὴ Φὰν-Τσὲγγ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης, καὶ ἡ Σιὰγγ-Γιὰγγ-Φοὺ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς· ἡ μὲν πρώτη, πλήρης κινήσεως καὶ τύρβης ἐμπορικῆς, ἡ δὲ ἄλλη, ἕδρα τῶν ἀρχῶν καὶ νεκρὰ μᾶλλον ἢ ζῶσα.

Τὸ ἀτμοκίνητον ἔπλευσεν ἔτι μέχρι τοῦ Λάο-

Ῥὸ-Κέν, ἀλλ' ἕνεκα ἐλλείψεως ὕδατος δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω.

Τὰ πράγματα ἤλλαξαν τότε, καὶ τὰ μέσα τῆς ὁδοιπορίας ἔπρεπε κατ' ἀνάγκην νὰ μεταβληθῶσιν. Ὤφειλον οἱ ὁδοιπόροι νὰ καταλίπωσι τοὺς ποταμούς,—δρόμους βαδίζοντας—καὶ νὰ βαδίσωσι μόνοι των, ἢ ν'ἀντικαταστήσωσι τοὐλάχιστον τὴν ἤρεμον καὶ ἀνεπαίσθητον κίνησιν τοῦ ἀτμοκινήτου διὰ τῶν κλονισμῶν καὶ τιναγμῶν τῶν ἐλεεινῶν ὑποζυγίων, ἅτινα εἰσὶν ἐν χρήσει ἐν τῷ Οὐρανίῳ Κράτει. Ταλαίπωρε Σούν! Ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ πάλιν δι'αὐτὸν νέα σειρὰ κόπων, βασάνων καὶ ἐπιπλήξεων!

Ἀληθῶς δὲ βαρὺ θὰ ἦτο τὸ ἔργον ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐπεχείρει ν' ἀκολουθήσῃ τὸν Κὶν-Φὸ κατὰ τὴν ἰδιότροπον περιπλάνησίν του ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν καὶ ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν. Σήμερον ὡδοιπόρει δι' ἁμάξης,.. ἀλλ'ὁποία ἦτο αὐτὴ ἡ ἅμαξα! Κιβώτιον ἀδρανῶς προσηρμοσμένον διὰ χονδρῶν σιδηρῶν ἥλων ἐπὶ τοῦ ἄξονος δύο τροχῶν, συρόμενον ὑπὸ δύο δυσηνίων ἡμιόνων, καὶ σκεπόμενον ὑπὸ ἁπλῆς ὀθόνης, ἣν διεπέρα ὁμοίως καὶ ἡ βροχὴ καὶ ὁ ἥλιος. Αὔριον ἐξηπλοῦτο ἐντὸς φορείου, φερομένου ὑπὸ ἡμιόνων, εἴδους τινὸς φυλακείου ἀνηρτημένου μεταξὺ δύο μακρῶν βαμβοκαλάμων,καὶ ὑποκειμένου εἰς τοιούτους δονισμούς, ὥστε καὶ λέμβος ἂν ἦτο ἤθελε διαῤῥαγῇ.

Ὁ Κραὶγ καὶ ὁ Φράϋ παρίππευον τότε ἐγγὺς τῶν θυρίδων ὡς ὑπασπισταί, ἐπὶ δύο ὄνων, οἵτινες συνεκλόνουν αὐτοὺς πολὺ περισσότερον τοῦ φορείου. Ὁ δὲ δυστυχὴς Σούν, βαίνων πεζὸς καὶ ἀναγκαζόμενος κάπως νὰ τρέχῃ, ἐγόγγυζεν, ἐβλασφήμει, καὶ μόνην του παρηγορίαν εἶχε τὴν ῥακὴν τοῦ Λάο-Κιάγγ, ἣν ἀφθόνως καὶ συνεχῶς ἐῤῥόφα. Ἐκλονεῖτο τότε καὶ αὐτός, ἀλλὰ δὲν τῷ ἔπταιον πλέον αἱ ἀνωμαλίαι τοῦ ἐδάφους.

Ὁ Κὶν-Φὸ καὶ οἱ σύντροφοί του εἰσῆλθον ἐφ' ἵππων—ἐλεεινῶν, ἐννοεῖται—εἰς τὸ Σὶ-Νιὰν-Φού, τὴν ἀρχαίαν πρωτεύουσαν τοῦ Μέσου Κράτους, ὅπου διέμενον ἄλλοτε οἱ αὐτοκράτορες τῆς δυναστείας Τάγγ.

Ἀλλ' οὐδ' αὐτοῦ ἦτο πιθανὸν νὰ εὑρεθῶσιν ἴχνη τοῦ φιλοσόφου. Οὐδεὶς ποτε ἀρχαῖος Ταΐ-Πίγγ ἤθελε συλλογισθῇ νὰ ζητήσῃ ἄσυλον εἰς πόλιν, ἧς δὲν κατώρθωσαν οἱ ἐπαναστάται νὰ διαβῶσι τὰ ἰσχυρὰ τείχη, καὶ ἣν φυλάττει πολυάριθμος μαντσουϊκὴ φρουρά.

Τὴν ἐπαύριον ἑπομένως τῆς ἀφίξεώς του κατέλιπεν ὁ Κὶν-Φὸ τὸ Σὶ-Νιὰν-Φού, σπουδαῖον ἐμπορικὸν κέντρον μεταξὺ Κεντρικῆς Ἀσίας, Τίβετ, Μογγολίας καὶ Κίνας, καὶ ἐτράπη πρὸς βορρᾶν. Ἀφιχθεὶς δέ, διὰ τοῦ Κάο-Λὶν-Σιὲν καὶ τοῦ Σὶγγ-Τὸγγ-Σιέν,εἰς τὸ Ῥούα-Τσέου, μετέβη ἐκεῖθεν μετὰ τῶν συνοδοιπόρων του, ὁτὲ μὲν διὰ λέμβου ὁτὲ δὲ δι' ἁμαξίου ὁδοιπορῶν, καὶ μετὰ πολλὰς ταλαιπωρίας, εἰς τὸ φρούριον Τὸγγ-Κουάν, κείμενον ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Ῥουέϊ-Ῥὸ καὶ τοῦ Ῥουὰγγ-Ῥό.

Ὁ Ῥουὰγγ-Ῥὸ εἶνε ὁ περίφημος Κίτρινος Ποταμός. Καταβαίνων ἀπὸ βορρᾶ κατ' εὐθεῖαν, διαῤῥέει τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν ὁμώνυμον αὐτῷ θάλασσαν, ἥτις εἶνε κιτρίνη ὅσον ἐρυθρὰ εἶνε ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα, ὅσον εἶνε ἡ Λευκὴ θάλασσα λευκή, ὅσον ἡ Μαύρη θάλασσα εἶνε μέλαινα. Περίφημος ἀληθῶς ποταμὸς καὶ οὐράνιον βεβαίως ἔχων τὴν καταγωγήν, ἀφοῦ καὶ τὸ χρῶμά του εἶνε χρῶμα τῶν αὐτοκρατόρων,Υἱῶν τοῦ Οὐρανοῦ·ἀλλὰ καὶ *λύπη συγχρόνως τῆς Κίνας*, ἕνεκα τῶν φοβερῶν του πλημμυρῶν, δι'ἃς ἐν μέρει κατέστη ἀδιάβατος σήμερον ἡ αὐτοκρατορικὴ διώρυξ.

Ἐν Τὸγγ-Κουὰν οἱ ὁδοιπόροι θὰ ἦσαν καὶ τὴν νύκτα ἔτι ἀσφαλεῖς. Ἡ πόλις αὕτη δὲν εἶν'ἐμπορική, ἀλλὰ στρατιωτική, ἔχουσα διαρκῆ καὶ μόνιμον σταθμὸν Ταρτάρων μαντσούων, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν πρώτην κατηγορίαν τοῦ κινεζικοῦ στρατοῦ. Ἴσως δὲ ὁ Κὶν-Φὸ ἐσκόπει ν' ἀναπαυθῇ ἐκεῖ ἐπί τινος ἡμέρας, κ' ἔμελλε νὰ ζητήσῃ ἔν τινι ξενοδοχείῳ καταλλήλῳ καλὸν δωμάτιον, καλὴν τράπεζαν καὶ καλὴν κλίνην,—πρᾶγμα ὅπερ θὰ ἦτο ἐπίσης εὐάρεστον εἰς τὸν Κραὶγ καὶ τὸν Φράϋ, πολὺ δὲ περισσότερον βεβαίως εἰς τὸν Σούν!

Ἀλλ' ὁ ἀδέξιος οὗτος, ὅστις ἐπλήρωσε τὴν ἀνοησίαν του αὐτὴν τὴν φορὰν δι' ἑνὸς ὅλου δακτύλου τῆς οὐρᾶς του, ἀντὶ νὰ εἴπῃ εἰς τὸ τελωνεῖον τὸ δάνειον ὄνομα τοῦ κυρίου του, εἶπε τὸ ἀληθές, ἠσμονήσας ὅτι δὲν ὑπηρέτει πλέον τὸν Κὶν-Φὸ ἀλλὰ τὸν Κὶ-Νάν.

Ἔξαλλος ἐκ τῆς ὀργῆς, ἠναγκάσθη οὗτος νὰ καταλίπῃ ἀμέσως τὴν πόλιν, διότι τὸ ὄνομά του παρήγαγεν εὐθὺς ἀποτέλεσμα. Ὁ διάσημος Κὶν-Φὸ εἶχεν ἀφιχθῆ εἰς Τὸγγ-Κουάν! Πάντες ἤθελον νὰ ἴδωσι τὸν μοναδικὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον, «οὗτινος μόνη καὶ μοναδικὴ ἐπιθυμία ἦτο νὰ γείνῃ ἑκατοντούτης».

Ἐμπλεως φρίκης ὁ ὁδοιπόρος, καὶ παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν δύο του σωματοφυλάκων καὶ τοῦ ὑπηρέτου του,μόλις ἐπρόφθασε νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν διὰ τοῦ ὁμίλου τῶν περιέργων, οἵτινες εἶχον συναθροισθῆ περὶ αὐτόν.Πεζὸς δέ,πεζὸς πλέον, ἀνέδραμε τὰς κρηπῖδας τοῦ Κιτρίνου ποταμοῦ, καὶ προυχώρησεν οὕτω τρέχων μέχρις οὗ αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του κατέπεσον ἐξηντλημένοι εἰς μικρόν τι χωρίον, ὅπου, ἄγνωστος, εἶχε κἂν ἀσφαλεῖς στιγμάς τινας ἡσυχίας.

Ὁ Σούν, ἐνεὸς καὶ παραλελυμένος, δὲν ἐτόλμα λέξιν νὰ προφέρῃ. Ἡ μικρὰ γελοία ποντικοουρά, ἥτις τῷ ἀπέμενε, καθίστα αὐτὸν ἀντικείμενον χλεύης καὶ ἐμπαιγμῶν. Οἱ δὲ ἀγυιόπαιδες ἔτρεχον κατόπιν του καὶ τὸν ἀνεγέλων θορυβωδῶς διὰ μυρίων προσφωνήσεων.

Ἐπεθύμει λοιπὸν νὰ φθάσῃ τὸ ταχύτερον.

Ἀλλὰ ποῦ νὰ φθάσῃ, ἀφοῦ ὁ κύριός του, ὡς εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν Γουλιέλμον Ι. Βίδουλφ, σκοπὸν εἶχε νὰ προχωρήσῃ καὶ προεχώρει πάντοτε;

Εἰς τὸ μικρὸν χωρίον, ὅπου ὁ Κὶν-Φὸ εἶχε ζητήσει καταφύγιον, οὔτε ἵπποι πλέον ὑπῆρχον, οὔτε ὄνοι, οὔτε ἁμάξια, οὔτε φορεῖα. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ μείνωσιν ἐκεῖ ἢ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν δρόμον πεζοί. Ὁ μαθητὴς τοῦ φιλοσόφου Βάγγ ἐδυσθύμησεν ἐκ τούτου μεγάλως, καὶ ὀλίγην ἐπιδεικνύων φιλοσοφικὴν ἀταραξίαν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, κατεμέμφθη ὅλον τὸν κόσμον, ἐνῷ ἑαυτὸν καὶ μόνον ἔπρεπε νὰ μεμφθῇ. Πόσον ἐπόθει τόρα τὸν καιρόν, καθ'ὃν μόνη του ἀσχολία ἦτο νὰ ζῇ! Ἂν πρὸς ἐκτίμησιν τῆς εὐδαιμονίας ἦτο ἀνάγκη, ὡς εἶπεν ὁ Βάγγ, νὰ γνωρίσῃ λύπας καὶ ταλαιπωρίας, τὰς ἐγνώριζεν ἤδη, καὶ πλέον ἢ ἐπαρκῶς.

Ἐν τούτοις, μετὰ μεγάλην ἐν τῷ χωρίῳ ἔρευναν, καὶ ἀφοῦ ἔκρουσαν εἰς ὅλας τὰς θύρας, κατώρθωσαν ὁ Κραὶγ καὶ ὁ Φράϋ νὰ εὕρωσιν ὄχημα, ἀλλ'ἓν καὶ μόνον. Καὶ αὐτὸ δὲ μόνον ἕνα ἐχώρει ἄνθρωπον καὶ οὐδὲν εἶχεν ὑποζύγιον. Ἦτο ἁπλῆ χειράμαξα, ἐξ ἐκείνων, ἃς πολὺ πρὸ τοῦ Πασκὰλ εἶχον ἐπινοήσει οἱ παλαιοὶ εὑρέται τῆς πυρίτιδος, τῆς γραφῆς, τῆς ναυτικῆς πυξίδος καὶ τῶν χαρτίνων ἀετῶν. Ἀλλ' ὁ τροχὸς τῆς μηχανῆς αὐτῆς δὲν τίθεται ἐν Κίνᾳ εἰς τὰ ἄκρα τῶν κυφώνων ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ, καὶ κινεῖται ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ κιβωτίου, ὡς ὁ κεντρικὸς τροχὸς ἀτμοκινήτων τινῶν τροχοφόρων. Οὕτω δὲ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁμαξίου διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, ὧν τὸ μὲν κατέχει ὁ ὁδοιπόρος, τὸ δὲ ἡ ἀποσκευή του.

Τὸ ἁμάξιον αὐτὸ κινεῖται, ἐννοεῖται, ὑπὸ ἀνθρώπου, οὐχὶ σύροντος, ἀλλ'ὠθοῦντος αὐτὸ πρὸς τὰ ἔμπρός, καὶ ἱσταμένου ὄπισθεν τοῦ ὁδοιπόρου, ὡς οἱ ἁμαξηλάται τῶν ἀγγλικῶν cabs. Ὁσάκις δὲ ὁ ἄνεμος πνέῃ οὔριος, ὁ ἄνθρωπος προσλαμβάνει καὶ αὐτὸν βοηθόν, πηγνύων μικρὸν ἱστὸν πρόσθεν τοῦ κιβωτίου καὶ ἀναπεταννύων ἐπ' αὐτοῦ ἱστίον τετράγωνον, ὅπερ,ἀνέμου πνέοντος σφοδροῦ, οὐ μόνον τὸν ἀπαλλάττει τοῦ κόπου νὰ ὠθῇ τὸ ἁμάξιον, ἀλλὰ καὶ τὸν παρασύρει πολλάκις πολὺ ταχύτερον τῆς ὀρέξεώς του.

Ἠγοράσθη λοιπὸν τὸ ἁμάξιον μεθ' ὅλων του τῶν ἀναγκαίων, καὶ ὁ Κὶν-Φὸ ἐπέβη αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνεμος ἦτο οὔριος, ἀνεπετάσθη καὶ τὸ ἱστίον.

— Ἐμπρός, Σούν! εἶπεν ὁ Κὶν-Φό.

Ὁ Σοὺν παρεσκευάζετο νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς τὸ δεύτερον χώρισμα τοῦ ἁμαξίου.

— Πιάσε τὰ χέρια! ἐφώνησεν ὁ Κὶν-Φὸ διὰ φωνῆς μὴ ἐπιδεχομένης ἀντίῤῥησιν.

— Αὐθέντα . . . ἐγὼ . . . νὰ . . ., ἀπεκρίθη ὁ Σούν, οὗτινος ἐλύγιζον ἤδη ἐκ προοιμίων οἱ πόδες, ὡς ἵππου κεκμηκότος.

— Σὺ πταίεις! ἡ γλῶσσά σου καὶ ἡ ἀνοησία σου!

— Ἐμπρός, Σούν! εἶπον οἱ Φράϋ-Κραίγ.

— Πιάσε τὰ χέρια! ἐπανέλαβεν ὁ Κὶν-Φό, θεωρῶν τὸ ὑπόλοιπον τῆς οὐρᾶς τοῦ δυστυχοῦς ὑπηρέτου του. Πιάσε τὰ χέρια, ζῶον, καὶ χωρὶς ἀντιλογίαν, διότι . . .

Ὁ λιχανὸς καὶ ὁ μέσος δάκτυλος τοῦ Κὶν-Φό, σχηματίσαντες ψαλλίδα, τοσοῦτον καλῶς συνεπλήρωσαν τὸ νόημά του, ὥστε ὁ Σοὺν ἀνήρτησεν ἀπὸ τῶν ὤμων του τὸν ἱμάντα καὶ ἔδραξε τοὺς κύφωνας διὰ τῶν δύο του χειρῶν. Ὁ Φράϋ καὶ ὁ Κραὶγ ἐτάχθησαν ἑκατέρωθεν τοῦ ἁμαξίου, καὶ, τῇ βοηθείᾳ τῆς αὔρας, ἐκίνησεν ἐλαφρῶς τριποδίζουσα ἡ συνοδία.

Ἀδύνατον εἶνε νὰ περιγραφῇ ἡ ἐνδόμυχος ἀλλ' ἀνίσχυρος λύσσα τοῦ Σούν, μεταβληθέντος εἰς ἵππον. Ὁ Φράϋ ἐν τούτοις καὶ ὁ Κραὶγ συνήνεσαν πολλάκις νὰ τὸν ἀντικαταστήσωσιν.Εὐτυχῶς δὲ ὁ νότιος ἄνεμος τοὺς ἐβοήθησε διαρκῶς, καὶ τὰ τρία τέταρτα τοῦ κόπου εἰς αὐτὸν πρέπει νὰ καταλογισθῶσιν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἁμάξιον ἦτο ἰσοσταθὲς ἕνεκα τῆς θέσεως τοῦ κεντρικοῦ τροχοῦ, τὸ ἔργον τοῦ κρατοῦντος τοὺς κύφωνας οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἔργον πηδαλιούχου, ὀφείλοντος νὰ τηρῇ τὴν προσήκουσαν διεύθυνσιν.

Οὕτω διέβη ταχὺς ὁ Κὶν-Φὸ τὰς βορείους ἐπαρχίας τῆς Κίνας, ὁτὲ μὲν βαδίζων, ὁσάκις ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξαιμωδιάσῃ τὰς κνήμας του, ὁτὲ δὲ τοὐναντίον ἁμαξευόμενος ὑπὸ τοῦ Σούν, ὁσάκις ἤθελε ν' ἀναπαυθῇ.

Ἀποφυγὼν τὰς πόλεις Χουὰν-Φοὺ καὶ Καφόγγ, ἀνέδραμε τὰς κρηπῖδας τῆς διασήμου αὐτοκρατορικῆς διώρυγος, διέβη τὴν Τσὶ-Νὰν καὶ τὸ Χὸ-Κιέν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Πὲ-Τσὲ-Λί, καὶ παρέδραμε τὴν σημαντικὴν πόλιν Τιὲν-Τσίν, χωρὶς κἂν νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν περίφημον Παγόδαν τῶν καταχθονίων βασάνων, μήτε νὰ διατρέξῃ τὰς περιέργους ὁδοὺς τῶν Φανῶν καὶ τῶν Παλαιῶν Ἐνδυμάτων, μήτε νὰ προγευματίσῃ εἰς τὸ ἑστιατόριον τῆς «Ἁρμονίας καὶ Φιλίας»,ὅπου ὁ μουσουλμάνος Λέου-Λάο-Κὶ κιρνᾷ θαυμασίους οἴνους εἰς τοὺς πελάτας του, ἐναντίον πάσης τοῦ Μωάμεθ ἀπαγορεύσεως, μήτε ν' ἀφήσῃ τὸ μέγα ἐρυθρόν του ἐπισκεπτήριον εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Λὶν-Τσὶγγ-Τάγγ, ἀντιβασιλέως τῆς ἐπαρχίας.

Ὁ Κὶν-Φὸ ἁμαξευόμενος πάντοτε καὶ ὁ Σοὺν ἁμαξεύων, διέβησαν τὰς προκυμαίας, παρῆλθον τὰ προάστεια, τὴν ἀγγλικὴν καὶ ἀμερικανικὴν παραχώρησιν, τὴν πεδιάδα καὶ τοὺς ἀγρούς, καὶ ἀκολουθοῦντες τὴν εἰς Πεκῖνον φέρουσαν καὶ εἰκοσιτεσσάρων λευγῶν ἔχουσαν μῆκος πλακόστρωτον ὁδόν, ἔφθασαν εἰς Τὸγγ-Τσέου σῶοι καὶ ἀβλαβεῖς,ὁ μὲν Κὶν-Φὸ ἀξίζων πάντοτε διακοσίας χιλιάδας ταλλήρων, οἱ δὲ Κραὶγ-Φράϋ ῥωμαλέοι ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς ὁδοιπορίας, καὶ ὁ Σοὺν

καταβεβλημένος, ἀπειρηκώς, παραλύτους ἔχων τοὺς πόδας καὶ τριῶν μόλις δακτύλων οὐράν.

Ἦτο ἡ 19 Ἰουνίου, καὶ ἑπτὰ μόνον ὑπελείποντο ἡμέραι μέχρι τῆς δεδομένης εἰς τὸν Βάγγ προθεσμίας.

Ποῦ ἦτο ὁ Βάγγ ;

[Ἕπεται συνέχεια]

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Β'

Ἀστερνὸς καὶ Πούλιω.

Ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ, καλὴ 'σπέρα τῆς ἀφεντιᾶς σας !

Μνιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ ἦταν μνιὰ γυναῖκα κ' εἶχε δύο παιδιὰ, τῶνα 'σερνικὸ, καὶ τοῦλεγαν Ἀστερνὸ, καὶ τ'ἄλλο θηλυκὸ, καὶ τοῦλεγαν Πούλιω. Μνιὰ 'μέρα 'πῆγεν ὁ ἄνδρας τής 'ς τὸ κυνῆγι καὶ τῆς ἤφερ'ἕνα περστέρι καὶ τῆς τό δοσε νά το μαγειρέψῃ, γιὰ νὰ φᾶν. Ἐκείνη 'πῆρε τὸ περστέρι, τὸ κρέμασε 'ς τὸ περόνι κ'ἐβγῆκεν ὄξω νὰ κουβεντιάσῃ μὲ τὴς γειτόνισσαις. Τότες 'παγαίν' ἡ γάτα, γλέπει τὸ περστέρι κρεμασμένο 'ς τὸ περόνι, ρίχτηκε καὶ τό φτακε καὶ τό φαγε. 'Σὰν ἦρθε τὸ γεῶμα, σκώθηκαν ἀπ'τὴν κουβέντα, καὶ παγαίν' ἡ γυναῖκα νὰ 'βρῇ τὸ περστέρι καὶ δέν το 'βρίσκει. Κ' ἔννοιωσε πῶς τό φτακεν ἡ γάτα, καὶ φοβήθηκε, μὴν τὴ μαλώσῃ ὁ ἄνδρας της. Ἔκοψε τὸ βυζί της καὶ τὸ μαγέρεψε. Ἤρθ'ὁ ἄνδρας της ἀπ' ὄξω καὶ τῆς λέει· «Ἔ, γυναῖκα! Μαγέρεψες τίποτας νὰ φᾶμε ;»—«Μαγέρεψα», τοῦ λέει· καὶ στρώνει τὸ σουφρᾶ καὶ φέρνει καὶ τὸ φαγεῖ νὰ φάγῃ.—«Κάτσε, γυναῖκα, νὰ φᾶμε», τῆς λέει ὁ ἄνδρας. — «Ἔφαγα 'γὼ», τοῦ εἶπε, «τώρα 'πὸ λίγη ὥρα γιατ' ἄργησες νἄρθῃς». Σὰν ἔχαψεν ὀλίγο φαγὶ ὁ ἄνδρας, — «Τί νόστιμο κριὰς εἶναι», λέει· «δὲν εἶχα φάει ποτές μου τέτοιο !» Ὕστερα τοῦ εἶπεν ἡ γυναῖκα. — «Τοῦτο καὶ τοῦτο ἔπαθα· εἶχα τὸ περστέρι κρεμασμένο 'ς τὸ περόνι καὶ 'πῆγα νὰ φέρω ξύλα καὶ γύρισα καὶ δὲν τοῦβρα· τοῦγε πάρ' ἡ γάτα· τί νὰ κάμω κ' ἐγώ ; ἔκοψα τὸ βυζί μου καὶ τὸ μαγέρεψα, κι'ἂν δὲν τὸ πιστεύῃς, νά το!» καὶ τοῦ τὸ δείχνει.—«Τί νόστιμο κριὰς εἶναι τἀνθρώπινο, γυναῖκα !» εἶπε· «ξέρεις τί νὰ κάνουμε ; Νὰ σφάξουμε τὰ παιδιά μας, νά τα φᾶμε· αὔριο τὸ πουρνὸ νὰ 'πᾶμε 'ς τὴν ἐκκλησιὰ, καὶ σὺ νὰ φύγῃς γληγορώτερα καὶ νἄρθῃς νά τα σφάξῃς καὶ νά τα μαγειρέψῃς, νἀρθῶ κ' ἐγὼ, νὰ φᾶμε». Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν ἕνα κουταβάκι καὶ τἄκουεν ὅ τ' ἤλεγαν. Κ' ἐκεῖ 'ποῦ κοιμοῦνταν τὰ παιδιὰ, 'πῆγε τὸ σκυλὶ καὶ ἀλυχτοῦσε,— «ἄπ! ἄπ!» κι'ἀκούουνταν μιὰ φωνὴ, κ'ἔλεγε.— «Σκωθῆτε ! θἄρθῃ ἡ μάνα σας νά σας σφάξῃ»— «Τούτ ! τούτ !» ἔλεγαν αὐτά. Τὸ σκυλὶ πάλι τὸ χαβᾶ τ', ἤκανε τὸ ἴδιο. Τότες 'σὰν ἄκουσαν καλὰ, σκώθηκαν γλήγορα κ' ἤθελαν νὰ φύγουν.— «Τί νὰ 'πάρουμε κοντά μας, μώρ'Πούλιω;» λέει τὸ παιδί.—«Δὲν 'ξέρω, 'Αστερνέ μου», τοῦ εἶπεν ἡ κοπέλλα, «'παρ'ἕνα μαχαῖρι, ἕνα χτένι, κ' ἕν' ἀπλόχερο ἄλας». Τὰ 'πῆρ' αὐτά, καὶ κίνησαν καὶ 'πῆγαν ὡς ἕνα μέρος· 'πῆραν καὶ τὸ σκυλὶ κοντά.

Κ' ἐκεῖ ποῦ περβάταγαν, νὰ κ' εἶδαν μακριὰ τὴ μάνα τους, 'ποῦ τὰ κυνήγαε· Γυρνάει ὁ 'Αστερνὸς καὶ λέει·—«Μὼρ' γιὰ, ἡ μάνα μας μᾶς κυνηγάει· θά μας φτάσῃ!» — «Περβάτα, 'μάτια μου»,τοῦ λέει ἡ τσούπρα, «καὶ δέ μας φτάνει». —«Μᾶς ἔφτακε, μωρ' Πούλιω», λέει τὸ παιδί, «γιά !».—«Ῥίξε τὸ μαχαῖρι ὀπίσω σου», τοῦ λέει ἐκείνη. Καὶ τό ῥιξε καὶ γίνηκεν ἕνας κάμπος, ποῦ δὲν εἶχ' ἄκρα. Ἐκείνη ἀπ' τὴ γληγοράδα της πάλι τά φτακε.»—Μᾶς ἔφτακε», λέει πάλι τὸ παιδί.—«Περβάτα καὶ δέ μας φτάνουν».—«Μᾶς ἔφτακαν»,λέει.—«'Ρίξ'τὸ χτένι γλήγορα». Ἔρριξε τὸ χτένι, καὶ γίνηκ' ἕνα πηχτὸ ῥουμάνι. Ἐκείνη ἀπέρασε κι' ἀπ' ἐκεῖ· καὶ τὴν τρίτη βολὰ ἔρριξαν τ' ἄλας καὶ γίνηκε θάλασσα, καὶ δὲ 'μπόρεσαν νὰ περάσουν. Στάθηκε τότες ἡ τσούπρα καὶ κύτταζε πέρα, καὶ τῆς λέει ἡ μάνα της·—«Γύρισε 'πίσω, 'μάτια μου, καὶ δέ σας κάνω τίποτας». Αὐτὰ δὲ θέλησαν. Ἐκείνη τὰ φοβέριζε καὶ χτυποῦσε τὰ στήθια της ἀπὸ τὸ γενάτι της. Ἐκεῖνα πάλι δὲ θέλησαν νά την ἀκούσουν καὶ κίνησαν νὰ φύγουν.

Καὶ 'σὰν 'πῆγαν ὡς ἕνα μέρος μακριὰ, λέει ὁ 'Αστερνός·—«Ἐδίψασα, Πούλιω ! »—«Περβάτα», τοῦ εἶπεν αὐτὴ, «κ'ἐκεῖ πέρα εἶν' ἡ βρύση τοῦ βασιλιᾶ καὶ πίνεις». Πάλι 'σὰν 'πῆγαν κἄμποσον τόπο, λέει τὸ παιδί·—«Διψῶ,θὰ σκάσω!». Κ'ἐκεῖ 'βρῆκαν μιὰν ὁμπλὴ ἀπὸ λύκο μὲ νερὸ, καὶ τῆς λέει· «θὰ πιῶ ἀπὸ 'δῶ».— «Μὴν πίνῃς», τοῦ λέει 'κείνη, «γιατί γίνεσαι λύκος καὶ μὲ τρῷς».—Δὲν πίνω, ἂν ἦν' ἔτσι!» καὶ κίνησαν πάλι. 'Πᾶν, πᾶν, 'βρίσκουν μνιὰν ὁμπλὴ ἀπ' ἀρνὶ μὲ νερὸ, καὶ τῆς λέει τὸ παιδί. —«Θὰ πιῶ ἀπὸ 'δῶ, δὲ βαστάω, ἔσκασα !»— «Μὴν πίνῃς», τοῦ λέει ἡ Πούλιω, «γιατὶ θὰ γείνῃς ἀρνὶ καὶ θά σε σφάξουν».—«Θὰ πιῶ», εἶπε, «κι' ἂς με σφάξουν». Κ' ἤπιε, καὶ γίνηκεν ἀρνὶ, καὶ 'πάενε ἀπὸ 'πίσω καὶ βήλιαζε.— «Μπὲ, Πούλιω, μπὲ, Πούλιω !»—«Ἔλα κοντά μου», εἶπεν ἡ Πούλιω, καὶ 'πῆγαν κἄμποσο καὶ 'βρῆκαν τὴ βρύση τοῦ βασιλιὰ κ' ἤπιαν νερό. Τότες λέει ἡ Πούλιω τ' ἀρνιοῦ·—«Κάτσε, 'μάτια μου, ἐδῶ μὲ τὸ σκυλί». Κι' αὐτὴ 'πῆγε καὶ περικάλεσε τὸ Θεὸ ἀπὸ κάτω 'ς ἕνα κυπαρίσσι, ψηλὸ ψηλό·—«Θέ μου, δό μου δύναμι, νἀναβῶ 'ς τὴν κορφὴ αὐτοῦ τοῦ κυπαρισσιοῦ, καί μου ἀπόσωσε τὴν εὐκή!» Καὶ δύναμη θειοτικὴ τὴν ἀναίβασ' ἀπάνω 'ς τὸ κυπαρίσσι, κ' ἐκεῖ 'ψηλὰ, 'ποὔκατσεν αὐτὴ, γίνηκεν ἕνας θρόνος ὁλόχρυσος, καὶ τ' ἀρνὶ κατσε μὲ τὸ σκυλὶ ἀποκάτω 'ς τὸ κυπαρίσσι κ' ἔβοσκε. 'Σ ὀλίγη ὥρα ἦρθαν

οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλιᾶ νὰ ποτίσουν τἄλογα, καὶ 'σὰν ζύγωσαν 'ς τὸ κυπαρίσσι, τ' ἄλογα σκιάχτηκαν κ' ἔκοψαν τὰ καπίστρια κ' ἔφυγαν ἀπὸ τὴς ἀχτίδες τῆς Πούλιως, 'ποὔτανε πολὺ ὄμμορφη κ'ἔλαμπε ἀπάν' ἀπ'τὸ κυπαρίσσι.—«Καταίβα κάτω», τῆς λὲν οἱ δοῦλοι,«γιατὶ φοβοῦνται τἄλογα νὰ πιοῦν νερό».—«Δὲν καταιβαίνω», τοὺς λέει, «ἂς πιοῦν τ' ἄλογα νερό, ἐγὼ δέ σας κάνω τίποτες».—«Καταίβα», τῆς λὲν πάλι.— «Δὲν καταιβαίνω».'Παγαίνουν τότες 'ς τὸ βασιλόπουλο καὶ τοῦ λὲν τὸ καὶ τό· κοντὰ 'ς τὴ βρύσι, 'ψηλὰ 'ς ἕνα κυπαρίσσι κάθεται μνιὰ κοπέλλα καὶ λάμπ' ἡ ὀμμορφιά της· κι' ἀπὸ τὴς ἀχτίδες της σκιάζουνται τἄλογα, καὶ δὲ θέλουν νὰ πιοῦν, καὶ τῆς εἴπαμε νὰ καταιβῇ, καὶ δὲ θέλει. 'Σὰν ἄκουσε αὐτὰ τὸ βασιλόπουλο, σκώνεται καὶ 'παγαίνει,καὶ τῆς λέει κι'αὐτὸ νὰ καταιβῇ καὶ δὲ θέλησε. Καὶ τῆς λέει καὶ δεύτερη φορὰ καὶ τρίτη.—«Καταίβα, θὰ κόψουμε τὸ κυπαρίσσι, ἂν δὲν καταιβῇς».—«Κόψε το,» λέει 'κείνη, «δὲν καταιβαίνω». Κ'ἔτσι 'πῆραν ἀνθρώπους νὰ κόψουν τὸ κυπαρίσσι, κ' ἐκεῖ 'ποῦ τό κοφταν, 'πάγαινε τ' ἀρνὶ κ' ἔγλυφε τὸ κυπαρίσσι, καὶ γίνονταν διπλὸ ἀπ' ὅ τ' ἦταν. Ἔδειραν, ἔδειραν νὰ το κόψουν, δὲ 'μπόρεσαν.—«Φύγετ' οὗλοι ἀπὸ 'δῶ», λέει τότες τὸ βασιλόπουλο ἀπ' τὸ θυμό του, κ' ἔτσι ἔφυγαν οὗλοι. 'Πάνει τότες ἀπ' τὸν καϋμό του 'σὲ μνιὰ γρηᾶ, καὶ τῆς λέει·—«Ἂν μου καταιβάσῃς ἐκείνην τὴν τσούπρα ἀπ' τὸ κυπαρίσσι, θά σου γεμίσω τὸ φέσι φλουρί».—«Ἐγὼ νά σου τὴν καταιβάσω», λέει ἡ γρηά· καὶ 'παίρνει ἕνα σκαφίδι κ' ἕνα κόσκινο κι' ἀλεῦρι καὶ 'παγαίνει ἀποκάτω 'ς τὸ κυπαρίσσι καὶ βάνει ἀνάποδα τὸ σκαφίδι καὶ τὸ κόσκινο, κ' ἔτσι κοσκίναγε. Γλέπ' ἡ τσούπρα τότες ἀπ' τὸ κυπαρίσσι καὶ φωνάζει·— «Ἀλλιῶς, βάβω, τὸ σκαφίδι, ἀλλιῶς; καὶ τὴν κοσκινάδα». Ἡ βάβω πάλι καμώνονταν πῶς δὲν ἄκουγε, κ' ἔλεγε·—«Ἄχ, 'μάτια μου, ποιά 'σαι ; δὲν 'κούγω».—«Ἀλλιῶς τὴν πυκνάδα, ἀλλιῶς καὶ τὸ σκαφίδι», τῆς λέει καὶ δεύτερου καὶ τρίτου. Ἡ βάβω τῆς ματαλέει·—«Δὲν ἀκούγω 'μάτια μου! ποιά 'σαι ; δὲ γλέπω. Ἔλα νά μου δείξῃς, ἔτσι νἄχῃς τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ». Κ' ἔτσ' ἡ κόρη ἀπὸ 'λίγο 'λίγο καταίβηκε, κι' ὄντας 'πῆγε νά της δείξῃ, ἴσια 'βγῆκε τὸ βασιλόπουλο, 'ποῦ ἦταν ἐκεῖ κρυμμένο, καὶ τὴν ἄρπαξε, καὶ τὴν 'πάει· καὶ τ' ἀρνὶ καὶ τὸ σκυλὶ ἀκλοθοῦσαν ἀπὸ 'πίσω. Καὶ 'σὰν 'πῆγαν 'ς τὸ βασιλικὸ παλάτι, ἔκαμε χαρὰ καὶ τὴν 'πῆρε γυναῖκα. Ὁ βασιλιᾶς ἀγάπησε τὴ νύφη του παραπολὺ, κ' ἡ βασίλισσα τὴ φτόνησε. Μνιὰ 'μέρα, 'ποῦ βγῆκε τὸ βασιλόπουλο ὄξω, φωνάζ' ἡ βασίλισσα τῆς δούλαις καὶ τῆς λέει νὰ πάρουν τὴ νύφη της νὰ σεργιανίσ' 'ς τὸ μπαξὲ, καὶ νὰ τὴ ῥίξουν 'ς τὸ πηγάδι. Κ' ἡ δούλαις ἔκαμαν καθὼς ἐπρόσταξεν ἡ βασίλισσα, καὶ τὴν ἔρριξαν 'ς τὸ πηγάδι. Ὕστερα 'σὰν ἦρθε τὸ βασιλόπουλο καὶ δέν την εἶδε, 'ρωτάει τὴ μάνα του·—«Μάνα, ποῦ εἶν' ἡ νύφη ;»—«Ὄξω», τοῦ εἶπ' αὐτὴ, «'πῆγε νὰ σεργιανίσῃ· καὶ καλὰ 'ποῦ δὲν εἶν' αὐτὴ ἐδῶ τώρα», εἶπε, «νὰ σφάξουμε τ'ἀρνί».—«Ἀλήθεια», εἶπαν κ' οἱ ἄλλοι.

'Ακούει τ' ἀρνὶ αὐτὰ, τρέχει 'ς τὸ πηγάδι καὶ λέει τῆς Πούλιως·—«Μώρ' Πούλιω, θά με σφάξουν». — «Τσώπα, 'μάτια μου, καὶ δὲ σὲ σφάζουν». — «Μὼρ γιά, τροχοῦν τὰ μαχαίρια· μ' ἔπιασαν ! θά με σφάξουν !»—«Τί νά σε κάμω, 'μάτια μου ;» τοῦ λέει, «μὲ γλέπεις κ' ἐμένα ποῦ εἶμαι». Τότες ἡ δούλαις ἔπιασαν τ' ἀρνὶ καὶ 'πῆγαν νά το σφάξουν, κ' ἐκεῖ 'ποῦ τοῦ ἀκούμβησαν τὸ μαχαῖρι, ἐπερικάλεσεν ἡ Πούλιω τὸ Θεὸ κ' εἶπε·—«Θέ μου, τὸν ἀδερφό μου σκοτώνουν, κ'ἐγὼ κάθουμαι 'ς τὸ πηγάδι !» Κοπανιὰ, πετάχτηκε ἀπ'τὸ πηγάδι καὶ 'πῆγε κ'ἤδρε τ' ἀρνὶ, 'ποῦ τοῦ 'χαν κομμένο τὸ λαιμό. Σκούζει, φωνάζει νὰ τ'ἀφήσουν. Τοὔχαν κόψει.—«Τ' ἀρνί μου», λέει αὐτὴ, σκούζει, φωνάζει· «τ' ἀρνί μου !» Παρηγορὰ δὲν ἔχει. 'Παγαίνει ὁ βασιλιᾶς.—«Τί θέλεις», τῆς λέει, «φλουρένιά μου; 'πές μου τί θέλεις νά σου δώσω 'γώ». — «Τίποτες», λέει αὐτὴ, «τ' ἀρνί μου, τ'ἀρνί μου !» —«Τώρα, ὅ τι γένηκε γένηκε», τῆς λέει, «μον' τσώπα !» Καὶ 'σὰν τὸ μαγέρεψαν, ἔβαλαν νὰ φᾶν.—«Ἔλα νὰ φᾶμε», τῆς λέν.—«Ἔφαγα», λέει αὐτὴ, «δὲν τρώγω τώρα ἄλλο».—«Ἔλα, καλὴ, ἔλα», τῆς λέν. — «Φᾶτε, σᾶς λέγω, ἔφαγα ἐγώ». Κι' ὄντας σκόλασαν ἐκεῖνοι ἀπ' τὸ φαγεῖ, 'πῆγε αὐτὴ καὶ μάζωξεν οὗλα τὰ κόκκαλα καὶ τά 'βαλε 'σὲ μνιὰ στάμνα καὶ τά θαψε μέσα 'ς τὸν μπαχσέ.

Κ' ἐκεῖ 'ποῦ τά θαψε, φύτρωσε μνιὰ μηλιὰ 'ψηλὴ, 'ψηλὴ, κ' ἔκαμεν ἕνα μῆλο χρυσό. Καὶ πολλοὶ 'πῆγαν νά το φτάσουν, καὶ δὲ 'μπόρεσαν, γιατὶ ὅσο ζύγωναν 'ς αὐτὴν, τόσο 'ψήλωνεν ἡ μηλιά. Μόν' ἡ Πούλιω ὄντας σίμωνεν, χαμήλωνε πάλι. Κ' εἶπε τοῦ βασιλιᾶ ἡ Πούλιω· —«Ὅλοι 'πάεκεταν καὶ δὲ φτάκεταν τὸ μῆλο, ἂς 'πάνω κ' ἐγὼ, θάρρω καὶ τὸ φτάκω.»— «'Πῆγαν»,τῆς λέει,«τόσοι ἄξοι παραπολὺ νὰ τὸ φτάκουν, καὶ δὲ 'μπόρεσαν, καὶ θά το φτάκῃς ἐσύ ;»—«Ἂς 'πάγω κ' ἐγὼ», τοῦ εἶπε, «κάμε μου τὸ χατῆρι !»—«Σύρε καὶ σὺ», τῆς εἶπε. Καὶ μόνε ζύγωσε, χαμήλωσ' ἡ μηλιὰ κ' ἔφτασε τὸ μῆλο ἡ Πούλιω. Καὶ τῆς λέει τὸ μῆλο — «Ἀπὸ 'γάλι 'γάλι τράβα,νὰ μή με κόψῃς». Καὶ τὸ 'πῆρε καὶ τό 'βαλε 'ς τὴν τσέπη της καὶ φώναξε.—«Ἔχε 'γειὰ, γλυκύτατέ μου τὸν ὕπνο ποτὲ νὰ μὴ χορτάσῃ». Κ' ἔφυγε καὶ δὲ ματαγύρισε.

Κι' ὁ Θεὸς τὰ λυπήθηκε, κ' ἔτσι γίνηκεν ἡ Πούλιω πούλια κι ὁ 'Αστερνὸς αὐγερνός.

(Ἕπονται αἱ παρατηρήσεις) Ν. Γ. Πολίτης.

ΤΑ ΟΨΑ ΤΩΝ ΚΙΝΕΖΩΝ

Περὶ τῶν ὄψων, ἅτινα παρατίθενται εἰς τὰ πολυτελῆ γεύματα τῶν πλουσίων κατοίκων τοῦ Οὐρανίου Κράτους, τοσαῦτα περιέχουσιν αἱ ἀφηγήσεις τῶν μέχρι τοῦδε περιηγητῶν παράξενα καὶ ἀπίθανα, ὥστε θὰ ἐπλανᾶτο μεγάλως ὁ πλήρη παρέχων πίστιν εἰς αὐτάς. Τὰ γεύματα ταῦτα, οἷα περιγράφονται ἐν τῇ σοφῇ βίβλῳ τοῦ Ἰουὲν-Τσέου-Τσαΐ, περιφήμου ποιητοῦ καὶ ὀψογνώστου ἀκμάσαντος κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ συντάξαντος ὁλόκληρον τόμον περὶ προσφαγίων, — ἔχουσι πολλὴν ἀναλογίαν πρὸς τὰ δεῖπνα τῶν Εὐρωπαίων, τὰ διακρινόμενα ἐπὶ τῇ ποικιλίᾳ καὶ τῇ ἐξαιρέτῳ τέχνῃ, μεθ' ἧς παρασκευάζονται. Παρατίθενται δὲ συνήθως τὰ σινικὰ ταῦτα γεύματα, ὧν ὁ ὄγκος δύναται νὰ καταπλήξῃ καὶ τὸν κραταιότερον στόμαχον, ἐν ἡμέραις ἐπισήμων ἑορτῶν, καὶ ἐν ἑστιατορίοις, ἅτινα παρὰ τὸ κινεζικὸν ἔθος εἰσὶν εὐρύταται οἰκίαι διώροφοι καὶ ἐνίοτε τριώροφοι. Καὶ τὸ μὲν μαγειρεῖον καὶ ἡ μεγάλη δημοσία αἴθουσα κατέχουσι τὸ πρῶτον πάτωμα, ἄλλαι δὲ αἴθουσαι καὶ ἰδιαίτερα δωμάτια ὑπάρχουσιν εἰς τὰ ἀνώτερα πατώματα.

Ἵνα λάβῃ ὁ ἀναγνώστης ἀκριβῆ ὁπωσοῦν ἰδέαν τῶν ἐπισήμων τούτων συμποσίων, ἀρκεῖ, νομίζομεν, νὰ δημοσιεύσωμεν ἐνταῦθα τὸν κατάλογον γεύματος, ὅπερ παρέθηκε τὴν 9 Ἰανουαρίου 1874 ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Τουτσέου ναυστάθμου κ. **Prosper Giquel**, Γάλλος τὸ γένος, πρὸς τὴν Α. Ἐξ. τὸν Τσὲν-Πάο-τσὲν, αὐτοκρατορικὸν ἐπίτροπον ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῆς αὐτόθι Ναυτικῆς Σχολῆς.

Ὁ κατάλογος οὗτος ἔχει ὡς ἑξῆς·

Ὄψα κύρια.

Φωλεαὶ χελιδόνων μετ' ὠῶν περιστερᾶς.
Πτερύγια καρχαρίου μετὰ καραβίδων
Σκόμβροι μετ' ἀγρίων νησσῶν.
Νῆσσα μετὰ λαχάνου.

Ὄψα παρατιθέμενα ἐντὸς κυπέλλων πρὸ ἑκάστου δαιτυμόνος.

Φωλεαὶ χελιδόνων.
Πτερύγια καρχαρίου.
Λαχανικά.
Πόδες νησσῶν μετὰ μυκήτων.
Ὄρτυγες ὀπταί.
Περιστεραὶ τηγανιταὶ εἰς τεμάχια.
Παροψὶς ἐκ διαφόρων τρωγαλίων.

Ὄψα συμπληρωτικά.

Χοιρομήρειον μετὰ μέλιτος.
Πολτὸς (purée) ἐκ πίσσων.
Λαχανικά.
Ἰχθῦς.

Ἐπιδόρπια.

Τυρὸς ἐκ πίσσων καὶ ῥίζης βαμβοκαλάμου.
Ῥίζαι βαμβοκαλάμου.
Ὀρνίθια.
Ὀστρεῖδια.
Ὀπῶραι ξηραὶ διαφόρων εἰδῶν.
Ὀπῶραι σακχαρόπηκτοι.
Ὀπῶραι πρόσφατοι.

Ὄψα πάρεργα.

Χοιρομήρειον καὶ ὀρνίθια.
Ἰχθῦς καὶ στόμαχοι πτηνῶν.
Νῆσσα καὶ κοτελέττται χοίρειαι.
Ἔντερα χοίρου καὶ πολφοί.

Ὄψα τιθέμενα πρὸ ἑκάστου δαιτυμόνος.

Ἀμύγδαλα, σπόροι ὀδροπέπονος.
Ἀπίδια, πορτοκάλλια.

Ὄψα σακχαρόπηκτα καὶ παστὰ τιθέμενα πρὸ ἑκάστου δαιτυμόνος.

Πλακούντια ἁλατόπαστα.
Ζωμὸς χοιρομηρείου.
Ζωμὸς ἐκκρέατος χοιρείου, ὀρνιθίου καὶ καραβίδων.
Πλακούντια σακχαρόπαστα.
Κύπελλον περιέχον ὀπώρας λωτοῦ.
Κύπελλον γάλακτος ἐξ ἀμυγδάλων.

Κρέατα ὀπτὰ καὶ βραστά.

Χοιρίδιον ὀπτόν.
Νῆσσα ὀπτή.
Ὀρνίθιον βραστόν.
Κρέας χοίρειον βραστόν.

Ὄψα παρεθετικὰ (Entremets).

Πλακούντια μετὰ ζωμοῦ.
Φασιανὸς τηγανιτός.

Τὰ ἐν τέλει τοῦ γεύματος παρατιθέμενα.

Κρέας πρόβειον μετὰ ἐμβάμματος.
Πηκτὴ ἐξ ἀμυγδάλων.
Λάχανον λευκόν.
Κρέας χοίρειον μετὰ ἐμβάμματος.
Βῶλοι ὀρυζίου βραστοῦ.
Κύπελλα πλήρη πρασίνου τείου.

Τινὰ τῶν ὄψων τούτων εἰσὶν ἐκ φήμης γνωστὰ ἐν Εὐρώπῃ, θεωρούμενα ὡς ὑπερβαλλόντως ἀλλόκοτα. Τὰ ὠὰ λ.χ. τὰ λεγόμενα *σαπρὰ*, οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ὠὰ οἰκοσίτων νησσῶν, τὰ ὁποῖα, ὅπως διατηρῶνται καλῶς, περιτυλίσσωνται ἐντὸς καλύμματος ἐκ στάκτης, ἀσβέστου, κόνεως τείου, κόνεως γλυκορρίζης κτλ. Διὰ τοῦ μέσου τούτου τὸ χρῶμα τοῦ κρόκου τοῦ ὠοῦ ἀλλοιούμενον βαθμηδὸν γίνεται ἐν ἀρχῇ μὲν πράσινον, εἶτα μέλαν· ὅσον δὲ βαθύτερον γίνεται τὸ χρῶμα τοῦ κρόκου, κατὰ τοσοῦτον τὸ ὠὸν ἡδύτερον εἰς τὴν γεῦσιν.

Αἱ φωλεαὶ τῶν χελιδόνων (*Ὑὲρ-βὸ*) κατασκευαζόμεναι ὑπὸ τῶν πτηνῶν τούτων διὰ θαλασσίου τινὸς χυμώδους φυτοῦ, τοῦ *γελιδίου* (gelidium), εἶνε ὄψον περιζήτητον ἐν Κίνᾳ· συνάζουσι δὲ αὐτὰς ἐν Ἰάβᾳ, Βορνέῳ καὶ Ταπροβάνῃ· ἀλλ' αἱ καλλίτεραι πωλοῦνται ἐν Ἀμουᾶ, τιμώμεναι μέχρι 35 δολλαρίων τὸ *κάττιον*, ἤτοι 1 καὶ $^1]_3$ ἀγγλ. λίτρας, καὶ αἱ κατωτέρας ποιότητος 16 δολλάρια. Μαγειρεύονται δὲ εἴτε μετὰ ζωμοῦ ὀρνιθίου, εἴτε μετὰ γάλακτος ἀμυγδάλων, καὶ ἀπαιτεῖται πολλὴ προσοχὴ πρὸς ἐπιτυχῆ παρασκευήν. Κατὰ τὴν γεῦσιν δὲ καὶ τὴν ὄψιν ὁμοιάζουσι πολὺ μετὰ τὴν ἕψησιν πρὸς πολφοὺς (φιδέ).

Τὰ πτερύγια τοῦ καρχαρίου ἐξηραμένα εἰς τὸν ἀέρα, καὶ εἴδός τι ὁλοθουρίων ἐξηραμένων καὶ καπνιστῶν εἰσὶν ὡσαύτως ἐκ τῶν μᾶλλον περιζητήτων λιχνευμάτων. Ἡ γεῦσις τῶν πτερυγίων ἐνθυμίζει πως εἶδος ἰχθύος, τὸ σαλάχιον· τὰ ὁλοθούρια ὅμως ἔχουσι γεῦσιν λίαν ἀηδῆ.

Οἱ Κινέζοι μεταχειρίζονται ἀρθόνως τὸ ἔλαιον εἰς παρασκευὴν τῶν ὄψων αὐτῶν, οὐχὶ ὅμως ἐλαιον κίκινον (ῥιτσινόλαδο), ὡς ὑπὸ πολλῶν ἐσφαλμένως πιστεύεται, ἀλλὰ ἔλαιον σησάμου, ἀραχίδνων ἢ λαχάνου. Ἡ ἕξις τοῦ τρώγειν κύνας καὶ ποντικοὺς φαίνεται ὅτι ὑπάρχει εἰς τινα μέρη τῆς αὐτοκρατορίας, καὶ ὡρισμένως ἐν Καντῶνι. Ἱερεὺς διαμαρτυρόμενος, ὁ κ. **John Henry Gray**, διαβιώσας περὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ ἐν Χόγκ-Κόγκ, περιγράφει λεπτομερῶς ἐν τῷ περὶ Κίνας συγγράμματι αὐτοῦ τὰ ἑστιατόρια, ἐν οἷς παρασκευάζεται τὸ κρέας τῶν κυνῶν καὶ ποντικῶν. Ἡ περὶ τῶν τελευταίων τούτων περικοπὴ τοῦ συγγράμματος τοῦ κ. **J. H. Gray** ἔχει ὡς ἕπεται· «Τὸ κρέας τῶν ποντικῶν χρησιμεύει ὡσαύτως εἰς τροφὴν τῶν κατοίκων. Ἐν τινι ὁδῷ τῆς Καντῶνος ὀνομαζομένῃ Χίγκ-λούγκ-Κάϊ, ἔνθα πολλὰ ὑπάρχουσιν ἐργαστήρια πωλοῦντα ὀρνίθια, οἱ ποντικοὶ ἐκτίθενται εἰς πώλησιν μετὰ τῶν νησσῶν, τῶν χηνῶν καὶ τῶν ὀρνίθων. Εἰσὶ πεπασμένοι δι' ἁλατος καὶ ἐξηραμένοι ἐν ὑπαίθρῳ, ἄνδρες δὲ καὶ γυναῖκες τρώγουσιν αὐτούς. Καίτοι δὲ τὸ κρέας τῶν ποντικῶν θεωρεῖται ὑπὸ τῶν Κινέζων ὡς ἐνισχύον τὴν κόμην, πολλαὶ ἐν τούτοις τῶν γυναικῶν, ὅσαι τρώγουσι τὸ κρέας τῶν ζώων τούτων, τριχορροοῦσι. Καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα, ὅτε εἶνε ἡ ἐποχὴ τῆς βρώσεως τῶν ποντικῶν, τὰ παράθυρα τῶν ἐργαστηρίων τῆς ὁδοῦ, ἣν ἀνέφερα ἀνωτέρω, εἰσὶ πλήρη τοιούτων ζώων ἐξηραμένων. Ἀληθὲς εἶνε ὅτι ἡ τροφὴ αὕτη δὲν εἶνε ἐν χρήσει ἀπανταχοῦ τοῦ κράτους, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ἕξις τοῦ τρώγειν ποντικοὺς παρατηρεῖται πολλαχοῦ».

Πλὴν δὲ τῶν φαγητῶν τούτων, τῶν ἐπιχωρίων, οἱ Κινέζοι μεταχειρίζονται πρὸς τροφὴν καὶ τὰ ἐν χρήσει παρ' ἄλλοις λαοῖς. Οὕτω λ. χ. τὸ χοίρειον κρέας εἶνε ἐκ τῶν συνηθεστέρων ὄψων ἐν Κίνᾳ. Διατηροῦσι δὲ τοῦτο πάσσοντες δι' ἁλατος καὶ ξηραίνοντες εἰς τὸν ἀέρα καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα, καὶ παρασκευάζουσι μετὰ λίπους ἐκ τοῦ αὐτοῦ ζώου. Τὸ δὲ χοιρομήρειον κατασκευάζουσι ξηραίνοντες πρῶτον αὐτό, καὶ εἶτα καλύπτοντες δι' ἀποπριονισμάτων ἐπὶ ἓν ἢ δύο ἔτη· τοῦτο δὲ ἵνα προσλάβῃ ὀσμήν τινα καὶ γεῦσιν, ἣν λίαν ἐπιζητοῦσιν οἱ τρώγοντες αὐτό.

Ὅπως δ' ἐν Εὐρώπῃ οὕτω καὶ ἐν Κίνᾳ, ἐπαρχίαι τινὲς αὐτῆς φημίζονται διὰ τὰ φαγώσιμα αὐτῶν προϊόντα. Καὶ τὸ μὲν Πεκῖνον διακρίνεται διὰ τὰς σακχαροπάστους νήσσας· ἡ δ' εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν κειμένη Τουλιοὺ διὰ τὸ ἐξαίρετον ὄξος· ἔμβαμμα δέ τι παρασκευαζόμενον διὰ τῆς ζυμώσεως τῶν κυάμων καὶ ἁλατος, οὕτινος ποιοῦνται μεγάλην χρῆσιν οἱ Κινέζοι, κατασκευάζεται μάλιστα ἐν τῇ πόλει Τσὶν-Κιάγγ τῆς ἐπαρχίας Κιάγγ σού.

Οἱ Κινέζοι πλὴν τοῦ τείου πίνουσι διάφορα οἰνοπνευματώδη ποτὰ κατασκευαζόμενα ἐκ δημητριακῶν καρπῶν. Ἐξ ὅσων ἀνωτέρω εἴπομεν, δὲν πρέπει νὰ εἰκάσῃ τις ὅτι ὁ λαὸς οὗτος εἶνε λαίμαργος καὶ ἀκρατὴς γαστρός. Τὰ ἐπιζήτητα ἐκεῖνα ὄψα, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὰ ἀτελεύτητα γεύματα τῶν πλουσίων κατοίκων τοῦ Οὐρανίου Κράτους, εἰσὶν ὅλως ἄγνωστα εἰς τὰς τάξεις τῶν πενήτων, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν πλειονοψηφίαν ἔθνους περιλαμβάνοντος 400 ἑκατομμύρια κατοίκων. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὁ Κινέζος διακρίνεται ἐπὶ ἄκρᾳ λιτότητι τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Πιθανὸν ἐν τούτοις εἶνε ν' ἀπαντήσητε ἐνίοτε μιγάδα, μακαριστὸν ἄγοντα βίον ἀναλώμασι τῆς οἰναποθήκης τοῦ ξένου αὐθέντου αὐτοῦ· ἂν οὗτος δὲν ἀγαπᾷ τὸν βορδιγάλλειον, ἡ γεῦσις ὅμως τοῦ καμπανίτου ἔχει δι' αὐτὸν ἰδιαίτερον θέλγητρον. Ὁ γνήσιος ὅμως Κινέζος σπανιώτατα διαπράττει τοιαύτας καταχρήσεις· ἐὰν δέ ποτε συμπέσῃ νὰ ἀπαντήσητε δυστυχῆ τινα ἐσβεσμένον ἔχοντα τὸ βλέμμα καὶ διαγράφοντα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀλλοκότους *μαιάνδρους*, τὴν τοιαύτην αὐτοῦ κατάστασιν ἀπόδοτε μᾶλλον εἰς τὸ ὄπιον, τὸ ἄδωρον φιλοδώρημα τῆς Ἰνδικῆς ἢ εἰς τὸ *σὰμ-σοὺ*, τὸ ἐκ τοῦ ὀρυζίου οἰνόπνευμα. Διὰ δύο μόνον κατὰ μῆνα δολλαρίων, ἤτοι 10 φράγκων, δύναται ν' ἀποζήσῃ ὁπωσδήποτε ὁ πτωχὸς Κινέζος· τέσσαρα δὲ δολλάρια ἀπολαμβάνων κατὰ μῆνα ζῇ ὅλως ἄνετον βίον. Ἐκ τούτου δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ τὸ εὐτελὲς τῆς δαπάνης, δι' ἧς δύναται νὰ πορισθῇ τὰ ἀπολύτως πρὸς τροφὴν ἀναγκαῖα. Ἐν Κίνᾳ ἡ ἀγορὰ τῶν ἐδωδίμων γίνεται διὰ τῶν λεγομένων *σαπεκίων*, ἤτοι ποσοστῶν νομίσματος σχεδὸν μηδαμινῶν· λόγῳ μὲν εἶνε τὸ σαπέκιον τὸ χιλιοστὸν τοῦ *τάελ*, οὕτινος ἡ ἀξία εἶνε σήμερον κατωτέρα 7 φράγκων· πράγματι δὲ τὸ χιλιοστὸν πεντακοσιοστὸν τοῦ *τάελ*. Ἀντὶ δέκα τοιούτων σαπεκίων ὁ πτωχὸς Κινέζος δύναται νὰ ἀγοράσῃ τὰ πρὸς ἡμερησίαν διατροφὴν αὐτοῦ, ἤτοι βῶλον βραστοῦ ὀρυζίου ἢ ὀλίγα χορταρικὰ παρὰ τοῦ περιοδεύοντος λαχανοπώλου.

Ἡ κυριωτάτη τροφὴ τῶν Κινέζων εἶνε τὸ βραστὸν ὀρύζιον (*φὰν*)· τόσον δὲ εἶνε κοινὴ ἡ τροφὴ αὕτη ἐν Κίνᾳ, ὥστε ἡ λέξις *φὰν* κατήντησε συνώνυμος πρὸς τὴν λέξιν *φαγητόν*. Ὁ Κινέζος ἐρωτῶν ὑμᾶς ἂν θέλετε νὰ φάγετε, λέγει: *τσέου φὰν*, ὅπερ κατὰ λέξιν μὲν σημαίνει *τρώγειν ὀρύζιον*, κατ' ἔννοιαν δὲ ἁπλῶς *τρώγειν*. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ὑγιείας σας θέλων νὰ ἐρωτήσῃ, δι' ὀρυζίου πάλιν κατασκευ-

ἄζει τὴν φράσιν του· τὸ «πῶς ἔχετε;» ἐρωτᾷ ὁ Κινέζος λέγων· «τσέου-κούο-φὰν-μά;» τουτέστιν «ἐφάγετε ὀρύζιον;» Ἐν ταῖς βορείαις ἐπαρχίαις τῆς αὐτοκρατορίας καταναλίσκονται ὡσαύτως μεγάλαι ποσότητες σίτου καὶ κεγχρίου. Ἐκ τῶν γεννημάτων τούτων, ἀφοῦ βρασθῶσι, σχηματίζονται μικροὶ ἄρτοι· ζυμόνουσι δὲ καὶ ἐξαίρετα πλακούντια διὰ σίτου βραζομένου ἐντὸς ἐλαίου. Ἂν μετὰ τοῦ τοιούτου ἄρτου ἔχει ὁ Κινέζος καὶ τεμάχιον ἰχθύος ἢ ὀλίγα λάχανα, τὸ γεῦμα αὐτοῦ εἶνε τέλειον, ἄλλως ὁ βῶλος ὀρυζίου ἀρκεῖ πρὸς συντήρησιν τοῦ καρτερικοῦ τούτου πλάσματος.

Ἐκ τῶν προειρημένων καταφαίνεται ὅτι τὰ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Κινέζοις κρέατα καὶ λαχανικὰ εἰσὶν οἷα σχεδὸν καὶ παρ' ἡμῖν. Ἰδιάζουσαν δὲ ἔχουσιν οἱ Κινέζοι κλίσιν πρὸς τὴν σκορδοφαγίαν, ἧς αἱ ἀναθυμιάσεις συνδυάζονται σχεδὸν διηνεκῶς πανταχοῦ τοῦ Οὐρανίου Κράτους μετὰ τῆς ὀσμῆς τοῦ ὀπίου καὶ τοῦ ἐξ ὀρύζης οἰνοπνεύματος.

Πλὴν τοῦ τακτικοῦ προγεύματος, γεύματος καὶ δείπνου, παρατίθενται εἰς τοὺς εὐπόρους Κινέζους κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας καὶ πολλάκις τῆς νυκτὸς δευτερεύοντα γεύματα, *ἐπὶ ποδὸς*, ὡς ἠθέλομεν εἰπεῖ, ὅπως περιμένωσιν ἐν ὑπομονῇ τὴν ὥραν τοῦ κυρίου γεύματος. Ἐκ τούτων ἓν μὲν μεταξὺ προγεύματος καὶ γεύματος, δεύτερον μεταξὺ γεύματος καὶ δείπνου. Μετὰ δὲ τοῦτο ἔρχεται τὸ *τιὲρ-τσὶρ*, ὅπερ συνίσταται ἐκ πλακοῦντος ὀστρειδίων καὶ ποτηρίου γενναίου ἱσπανικοῦ οἴνου, καὶ λαμβάνεται ἐν τῷ ζαχαροπλαστείῳ· ἔσχατον δὲ ὡς ἀναψυκτικὸν ἐπέρχεται τὸ *κουὸ-γιὰ*, ὅπερ βοηθεῖ ὅπως διέλθῃ τις ἄϋπνον νύκτα χωρὶς νὰ πεινάσῃ. Πρὸς θεραπείαν τῶν ἀλλεπαλλήλων τούτων ὀρέξεων τροφῆς ὑπάρχουσι πολυάριθμα *κιρητὰ* ἑστιατόρια, περιαγόμενα διὰ τῶν ὁδῶν ὑπὸ καπήλων, ὧν αἱ κραυγαὶ ποικίλλουσι κατὰ τὰ πωλούμενα ὄψα· οὕτω καθ' ὅλην μὲν τὴν πρωΐαν πωλοῦνται πλακούντια ἐκ σίτου βρασθέντος μετ' ἐλαίου ἢ ἄρτοι θερμοὶ ἐκ τετριμμένου ὀρυζίου βραστοῦ. Τὴν μεσημβρίαν αἱ κραυγαὶ πληθύνονται· εἶνε τότε ἡ ὥρα τῆς πωλήσεως τῶν κυάμων, τοῦ βραστοῦ ὀρυζίου κ. ἄ. Τὰ δὲ τὴν νύκτα διὰ μεγάλων κραυγῶν πωλούμενα εἶνε αἷμα νησσῶν καὶ χοίρων βεβρασμένον καὶ ἐξηραμένον, αὐγὰ ἑψημένα μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμβρύων ὀρνιθίων, ἀπίδια ἑψημένα κ. ἄ. τ.

Τὰ μαγειρικὰ τῶν Κινέζων σκεύη εἶνε ὅσον ἔνεστιν ἁπλούστατα· μία χύτρα πηλίνη καὶ τηγάνιον σιδηροῦν ἀρκοῦσιν αὐτοῖς εἰς παρασκευὴν πάντων ἀδιακρίτως τῶν ὄψων· ἀλλ' οἱ περὶ τὴν ὀψοποιΐαν ἔμπειροι γινώσκουσι πόσον σημαντικὴ εἶνε ἡ ἔλλειψις αὕτη. Τὴν θέσιν τοῦ ἡμετέρου περονίου καὶ κοχλιαρίου κατέχουσι παρὰ τοῖς Κινέζοις δύο πλατέα ῥαβδία ἐκ ξύλου, ὀστοῦ ἢ ἐλέφαντος· θαυμαστὴ δ' ἀληθῶς εἶνε ἡ περὶ τὸν χειρισμὸν τῶν ῥαβδίων τούτων δεξιότης τῶν Κινέζων, εἴτε διὰ τῆς ἑτέρας εἴτε δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν. Οὐχ ἧττον μεταχειρίζονται ἐνίοτε καὶ τὰ παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει, τουτέστι κοχλιάριον, μαχαίριον καὶ περόνιον· τούτων ὅμως προτιμῶσι πάντοτε τὰ ἐντόπια ῥαβδία, οἱονδήποτε καὶ ἂν ᾖνε τὸ παρατεθὲν ὄψον.

**

[Journal des Débats]

ΚΟΧΛΙΑΡΙΑ, ΜΑΧΑΙΡΙΑ, ΠΕΡΟΝΙΑ

Οἱ φιλοσοφήσαντες περὶ τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ πολιτισμοῦ ἐδογμάτισαν, ὅτι, ἐπειδὴ βρῶσις καὶ πόσις πλεῖστον συμβάλλονται εἰς διατήρησιν ὑγείας καὶ εὐεξίας, πρώτιστον τῶν ἀνθρώπων μέλημα, ὑπῆρξεν ἡ ζήτησις εὐμαροῦς καὶ ἀνέτου μεθόδου τοῦ τρώγειν καὶ πίνειν. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ τῶν περιηγητῶν οἱ ἐπισημότατοι, ἐπισκεπτόμενοι χώρας ἀλλοτρίας, πρώτιστα καὶ μάλιστα ἠρώτων τίνι τρόπῳ ἔτρωγε καὶ ἔπινεν ἕκαστον ἔθνος, ὅπως ἐντεῦθεν εἰκάσωσι περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀγωγῆς, ἤτοι τῆς παιδείας αὐτῶν καὶ τῆς ἡμερώσεως. Ἱστορικὴ ὅμως πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι οὔτε αἱ ἀπαραίτητοι χρεῖαι τῆς διαίτης *πρῶται* ἐπληρώθησαν, οὔτε αἱ ἰδέαι περὶ κοσμιότητος, τρυφῆς καὶ πολυτελείας ἐφάνησαν ἀείποτε καὶ πανταχοῦ αἱ αὐταί. Οἱ οἰκονομολόγοι καὶ οἱ αὐτοκαλούμενοι φίλοι τοῦ λαοῦ αὐστηρῶς πάνυ κατέκριναν οἱανδήποτε τρυφήν, ἀλλ' οὐδέποτε ὡρίσαντο τί ἐστι τρυφή, ποῦ αὕτη ἄρχεται καὶ ποῦ λήγει ἡ ἀληθινὴ χρεία. Ὁ μὲν Ξενοφῶν ἀναφέρει τὴν παρακμὴν τοῦ περσικοῦ κράτους οὐ μόνον εἰς τὰ θερμὰ ἐπίκρανα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν χρῆσιν χειμερινῶν ἐσθήτων καὶ χειρίδων, διότι οἱ ἀνυπόδητοι καὶ ἡμίγυμνοι Ἕλληνες ὑπελάμβανον πέλλας καὶ διφθέρας ματαίαν καὶ ἐπιβλαβῆ τρυφήν. Οἱ νῦν Εὐρωπαῖοι τοὐναντίον ἀποδοκιμάζουσι τὸν ἱματισμὸν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὡς ἀπρεπῆ καὶ πτωχικόν. Ὡσαύτως εἰς τῶν ἱστοριογράφων τῆς βενετικῆς δημοκρατίας ψέγει περικαλλῆ τινα σύμβιον Δόγου, προσφέρουσαν τῷ στόματι τὰ κρέατα διὰ περονίων καὶ οὐχὶ διὰ τῶν ἰδίων δακτύλων· ἐπιλέγει δέ, ὅτι «οὐκ ἀπεικότως ἐτελεύτησεν ἀωρίᾳ θανάτου διὰ τὴν σκανδαλώδη καὶ παρὰ φύσιν δίαιταν αὐτῆς». Μεσούσης τῆς 16 ἑκατονταετηρίδος τρυφὴ περιττὴ ὑπελαμβάνοντο αἱ θερμάστραι, αἱ πήλιναι καὶ χαλκαῖ λοπάδες, ἰδίως δὲ αἱ ἀπὸ δρυΐνων ξύλων οἰκίαι, διότι δῆθεν ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ἠρκοῦντο οἱ ἄνθρωποι εἰς τοίχους οἰσυοπλέκτους. Ἐν Σκωτίᾳ ἐπίσκοποι καὶ ἄλλοι ἱεράρχαι ἀπηγόρευον τοῖς μοναχοῖς τὴν χρῆσιν τῶν περονίων ὡς ἄθεον τρυφήν, ἀφ' οὗ πέντε δάκτυλοι ἤρκουν νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τῶν ξυλίνων πινακίων καὶ προσφέρωσιν εἰς τὸ στόμα τὰ ἐδέσματα. Σήμερον οἱ παῖδες τιμωροῦνται, ἐὰν ἐμβάψωσι τοὺς δακτύλους εἰς πινάκια· οἱ σεμνοὶ διδάσκαλοι πάσης ἀληθινῆς ἡμερώσεως Ἕλληνες, οἱ ἄβροι Αἰγύπτιοι καὶ Βαβυλώνιοι, οἱ περὶ τὴν τροφὴν λιχνότατοι Ῥωμαῖοι ἠγνόουν τὴν χρῆσιν μαχαιρίων, περονίων, κοχλιαρίων καὶ λεκανίδων. Ἰνδική, Σινική, Αἴγυπτος, Βαβυλωνία νομίζονται ἀρχαιότατα ἑστίαι τοῦ πολιτισμοῦ, διότι πλεῖστα μὲν ἐπενόησαν ὑποκείμενα τρυφῆς, ἀνεκάλυψαν δὲ πυρίτιδα, ναυτικὴν πυξίδα, ὕαλον, τυπογραφίαν, χαρτοποιΐαν, ὑφαντικὴν καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν ἐπιστημῶν· ἀλλ' οὐδὲν ἐγίνωσκον περὶ τῶν ὀργάνων τῆς τραπέζης· καὶ σήμερον δὲ οἱ Σῖναι τρώγουσι μεταχειριζόμενοι σκυταλίδας καὶ ῥαβδία. Τὰ ὀνόματα τῶν μυρίων τοῦ σώματος μελῶν, αἱ πρώτισται καὶ πολυαριθμόταται ἰδέαι καὶ ἡ λατρεία τῶν τῆς φύσεως δυνάμεων φαίνονται παρηγμέναι ἐκ τῆς σανσκρίτης· ἀλλ' ἡ εὐσύνθετος αὕτη, κατὰ τὰ διανοήματα καὶ τὰς εἰκόνας πλουσιωτάτη, γλῶσσα οὐδὲν εὗρε νὰ ἐπιθέσῃ ὄνομα εἰς κοχλιάρια, μαχαίρια, περόνια. Οἱ λεπτότατοι τὴν ἀκοὴν Ἕλληνες, οἱ ῥαδίως διακρίνοντες πᾶν ῥυθμικὸν ἢ μελῳδικὸν πλημμέλημα ποιητῶν, ἠθοποιῶν καὶ ῥητόρων, οἱ μέχρις ὑπερβολῆς τρυφηλοὶ Ῥωμαῖοι ἐχρῶντο κρεάγραις, πυράγραις, δικράνοις, θρίναξι κ.λ. ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῖς καθ' ἡμᾶς περονίοις. Ἔμειναν δὲ ταῦτα ἄγνωστα ἀμφοτέροις τοῖς κλασικοῖς λαοῖς, ὡς τὰ παρ' ἡμῖν «βρακία» τὰ «ὑποκάμισα» τὰ «στιβάλια» τὰ «γιλέκια» τὰ ἐπανωφόρια καὶ οἱ πῖλοι, διότι μόνον ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς ἀποδημίαις ἐκαλύπτοντο τὴν κεφαλήν, ἐφόρουν δὲ οἱ ἱππεῖς τῶν ὑποδήματα. Τὰ κρέατα, καλῶς ἑψημένα καὶ καταμεμελισμένα ὑπὸ τοῦ *δαιτροῦ*, ὅστις μόνος ἐκέκτητο μάχαιραν, παρετίθεντο ἐπὶ χαμαὶ κειμένου πίνακος, ὁπόθεν οἱ συνδαιτυμόνες τὰ ἥρπαζον διὰ τῶν δακτύλων· ὁσάκις εἶχον χρείαν κοχλιαρίου, ἐποιοῦντο αὐτοσχέδιον ἐκ τοῦ κοίλου ἄρτου, ὃν ἔρριπτον κατόπιν ὑπὸ τὴν τράπεζαν. Κατὰ τὸν ἀηδῆ τοῦτον τρόπον ἠρίστων Μιλτιάδης καὶ Περικλῆς, Ἀριστοτέλης καὶ Ἀλέξανδρος, Ἰούλιος καὶ Αὔγουστος Καῖσαρ! Περὶ τὰ τέλη τῆς 15 ἑκατονταετηρίδος ἐνιαχοῦ τῆς Ἰταλίας ἐγίνετο χρῆσις περονίων· Καίσαρες ὅμως καὶ ἀγρόται, Πάπαι καὶ ἐπαῖται μοναχοὶ ἔτρωγον διὰ τῶν δακτύλων. Ἰταλὸς, διατρίψας ἐπί τινα χρόνον ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ σοφοῦ τῶν Οὐγγρων βασιλέως Ματθία, ἐξαίρει ὡς ἰδιαίτατον αὐτοῦ πλεονέκτημα βασιλικῆς ἀξιοπρεπείας ὅτι ἐν τῷ ἀρίστῳ καὶ τῷ δείπνῳ δὲν μολύνει τοὺς δακτύλους του, ὡς οἱ κεκαλλωπισμένοι αὐλικοί του. Ἑκατὸν ἔτη ὕστερον αὐτοὶ οἱ Γάλλοι συνέτασσον δηκτικὰς σατύρας κατὰ τοῦ εἰσαχθέντος εἰς τὴν αὐλικὴν τράπεζαν περονίου· οἱ Ἄγγλοι ἔσκωπτον τοὺς Ἰταλοὺς προσαγορεύοντες αὐτοὺς χαλκοδοντοφόρους· οἱ δὲ καθολικώτατοι Ἱσπανοὶ ἐξηκολούθουν μιμούμενοι τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς Ἁγίους του. Ἡ κλασικὴ ἀρχαιότης ἀποβάλλει πολὺ τῆς λαμπηδόνος της, ἡ εὐφάνταστος ῥωμαντικότης τοῦ μεσαιῶνος ἀποβάλλει πολλὰ τῶν αὐτῆς γοήτρων, ὅταν τις ἀναπολήσῃ κατὰ νοῦν τὰ συμπόσια αὐτῶν. Οἱ Ἕλληνες ἐδημιούργησαν τέχνας καὶ ἐπιστήμας, ῥυθμίσαντες ἅπαντα σχεδὸν τὰ εἴδη τοῦ ἐπιστητοῦ· ἀλλ' ὁ τῶν νεωτέρων βίος εἶνε ἀνθρωπινώτερος, ὡς ἐπαρκῶν εἰς τὰς ζωϊκὰς καὶ ζωώδεις χρείας διὰ λεπτοτέρων καὶ εὐπρεπεστέρων ὀργάνων. Ἐκ τοιαύτης ἐλλείψεως προέκυψαν οὐκ ὀλίγαι παρεκτροπαὶ τῆς ἀσελγείας. Ὁ ἀνθρωποπρεπὲς κρίνων νὰ ἐμβάλῃ τοὺς δακτύλους εἰς τὸν ζωμὸν, νὰ κάθηται παρὰ τὴν τράπεζαν ἡμίγυμνος, νὰ ἐπισωρεύῃ κύκλῳ αὐτοῦ πᾶν εἶδος ῥυπαρότητος καὶ δὴ καὶ νὰ ἐμῇ ἐπὶ τῆς τραπέζης, οὐδαμῶς ἐσκανδαλίζετο ἐξοκέλλων εἰς ἀκόλαστον κοιλιοδουλείαν. Ὁ ἄνευ αἰδοῦς ἡμίγυμνος καθήμενος παρὰ τὴν τράπεζαν δὲν ᾐσχύνετο νὰ παραλαμβάνῃ ἑταίρας καὶ χαμαιτύπας πρὸς καλλωπισμὸν τοῦ συμποσίου. Μαχαίρια, περόνια, κοχλιάρια, τραπεζομάνδηλα, χειρόμακτρα, στηρίγματα μαχαιρίων κ.λ., ὅσον καὶ ἂν φανῶσι μικρὰ, εἶνε σφυγμόμετρον τῆς καθόλου ἐπιδόσεως ἀξιοπρεποῦς βίου δημοσίου καὶ κοινωνικοῦ. Περόνια καὶ ἧλοι εἶνε οἱ ἱεροὶ καὶ διαπρύσιοι κήρυκες τοῦ πολιτισμοῦ, ἅτε διεγείροντες παρὰ τοῖς ἀπαιδεύτοις καὶ ἀγρίοις λαοῖς ἀνάγκας τέως ἀγνώστους καὶ πόθον νὰ καταστήσωσι τὸν ἑαυτῶν βίον τερπνότερον διὰ βελτιόνων ὀργάνων. Ὁ ἀναλογιζόμενος ὁπόσας χημικὰς προπαρασκευὰς, ὁπόσας κατεργασίας ἀπαιτοῦσιν ὁ κασσίτερος, ὁ σίδηρος, ὁ χάλυψ εἰς παραγωγὴν τῶν πολυειδῶν τούτων ὀργάνων, ὁ λαμβάνων δὲ συγχρόνως ὑπ' ὄψει ὁπόσον τεραστίως ἀνεπτύχθη διὰ τούτων ἐμπόριον καὶ βιομηχανία, δὲν ἀμφιβάλλει περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων.[1]

ΕΠΑΙΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ἀνώνυμος *ἐπαιτικὴ ἑταιρία* ἔχουσα κεφάλαιον πολλῶν ἑκατομμυρίων... Μῦθος βεβαίως θὰ φανῇ εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ὁ περὶ ὑπάρξεως τοιαύτης ἑταιρίας λόγος· καὶ ὅμως εἶνε ἀληθέστατον. Ἡ ἀστυνομία τῆς Βιέννης συνέλαβε κατ' αὐτὰς δύο ἀνθρώπους ὑπόπτους, οἵτινες ἐκ τῶν γενομένων ἀνακρίσεων ἀπεδείχθη ὅτι ἦσαν πράκτορες ἑταιρίας πρωτοφανοῦς καὶ ἀνελπίστου. Ἡ ἑταιρία αὕτη συνίσταται ἐκ μελῶν πεντήκοντα καὶ διοικεῖται ὑπὸ τριανδρίας ἑδρευούσης νῦν ἐν Γερμανίᾳ, ἐργάζεται δὲ ὡς ἑξῆς· Ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ἑταιρίας ὑπάρχει ἐργαστήριον ὅλον κιβδήλων σφραγίδων, χαρτοσήμων, συλλογὴ πλαστῶν διαβατηρίων καὶ πιστοποιητικῶν, συστατικῶν ἐπιστολῶν ὑπογεγραμμένων ὑπὸ γνωστῶν καὶ ἐπισήμων ἀνθρώπων, κτλ. κτλ. Ὑπάρχει δὲ πρὸς τούτοις πελώριος

1. Κλεῖν.

πίναξ περιέχων τὰ ὀνόματα πάντων τῶν συνδραμόντων εἰς φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη. Τῇ βοηθείᾳ λοιπὸν πλαστῶν ἐγγράφων κακοηθέστατα παρακεχαραγμένων κηρύττουσι τὴν σύστασιν καὶ οἰκοδόμησιν ὀρφανοτροφείου, τὴν ἐπισκευὴν νοσοκομείου, τὴν ἀποκόμισιν τῶν ἐρειπίων πυρπληθέντος τινὸς χωρίου καὶ τὰ τοιαῦτα. Οἱ πράκτορες δὲ τῆς Ἑταιρίας ἔχοντες τὰ ἔγγραφα ταῦτα πάντα ἐν τάξει ἐπικεκυρωμένα, ἀποστέλλονται εἰς διάφορα μέρη καὶ συλλέγουσι χρήματα, ἅτινα κατατίθενται ἐν τῷ ἑταιρικῷ ταμείῳ, ἐξ οὗ λαμβάνουσιν οἱ πράκτορες πλὴν τῆς μερίδος αὐτῶν ὡς ἑταῖροι καὶ 30 % διὰ τὴν μεσιτείαν των. Ἡ ἀστυνομία δραστηρίως ἐνεργήσασα, καὶ διὰ τῶν καταθέσεων ἑνὸς τῶν συλληφθέντων, κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ τινὰ τῶν ἀξιοτίμων μελῶν ἐν Βρεσλαυίᾳ καὶ Φραγκφούρτῃ, ἔνθα ὑπῆρχον ὑποκαταστήματα τῆς βδελυρᾶς ταύτης Ἑταιρίας.

*
* *

Ἡ στατιστικὴ ἀπέδειξεν ὅτι τὴν Γερμανίαν λυμαίνεται στρατιὰ ὅλη ἐκ 200,000 ἐπαιτῶν εἰσπραττόντων κατ' ἔτος ὑπὲρ τὰ 80 ἑκατομμύρια φράγκων. Ἡ ἐπαιτεία εἶνε σχετικῶς ἐν ἐκ τῶν μᾶλλον προσοδοφόρων ἐπαγγελμάτων. Εἷς ἐπαίτης, συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, ἔφερεν εἰς τὸ βαλάντιόν του περὶ τὰ 20 φράγκα, προϊὸν τριημέρου μόνον ἐπαιτείας. Μ.

Διατί φαίνεται

ΤΟ ΣΤΕΡΕΩΜΑ ΚΥΑΝΟΥΝ;

Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἡρμηνεύθη πολυτρόπως, ἀλλ' οὐδέποτε ἐπαρκῶς. Κατὰ τὸν Χέλμχολς, τὸ ἡλιακὸν φῶς ἀντανακλᾶται ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ μορίων τοῦ ἀέρος. Τὰ μόρια ταῦτα, ὄντα λίαν μικρά, ἀντανακλῶσι κατὰ προτίμησιν τὰ βραχύτατα τοῦ φωτὸς κύματα, δηλαδὴ τὰ *κυανᾶ*, ἀφίνουσι δὲ νὰ διέρχωνται δι' ἑαυτῶν τὰ μακρότερα κύματα, ἅτινα ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὸ *πράσινον* καὶ τὸ *ἐρυθρὸν* φῶς. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ξύλον, ἐπιφερόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὕδατος ἀκινήτου, ἀπομακρύνει τὰ λεπτότατα κυμάτια, ὅσα θὰ παρῆγε σταγὼν ὕδατος πίπτουσα ἐγγὺς αὐτοῦ· τὸ αὐτὸ δὲ ξύλον ἐν τοῖς μεγάλοις κύμασι τοῦ ἀχανοῦς ὠκεανοῦ θὰ ὠθεῖτο τῇδε κἀκεῖσε, ὀλίγον ἢ οὐδὲν ἐμποδίζον τῶν κυμάτων τὴν πρόοδον. Ἑτέραν θεωρίαν μᾶλλον πιθανὴν ἀνέπτυξεν ἐν τῇ «Φιλοσοφικῇ Ἀποθήκῃ» τοῦ Λονδίνου ὁ Νίκολς. Κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Γιούγκ καὶ Χέλμχολς περὶ τῆς ἐντυπώσεως τῶν χρωμάτων, ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τρεῖς σειραὶ νευρικῶν ἄκρων· εἰς μίαν τούτων ἐπιδρῶσι κατ' ἐξοχὴν αἱ ἐρυθραὶ ἀκτῖνες, εἰς τὴν ἑτέραν αἱ πράσιναι, εἰς δὲ τὴν τρίτην αἱ ἰοβαφεῖς. Ἡ τοῦ χρώματος ἐντύπωσις εἶνε ἀποτέλεσμα τῶν ἐντάσεων τῶν τριῶν τούτων ἐπενεργειῶν. Ἡ ἐπὶ τὰ νεῦρα ταῦτα ἐντύπωσις δὲν διατελεῖ εἰς εὐθεῖαν ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἔντασιν τῆς ἀκτῖνος, καθ' ὅσον τὰ διάφορα νευρικὰ ἄκρα ὑπόκεινται εἰς νόμους οὐχὶ τοὺς αὐτούς. Τὰ «ἰοβαφῆ» νεῦρα ὑπάρχουσι λίαν εὐαίσθητα ἀπέναντι ἀκτίνων σφόδρα ἀσθενῶν· τὰ «πράσινα» τοὐναντίον καὶ τὰ «ἐρυθρὰ» νεῦρα καθ' ὅλου δὲν ἐνεργοῦσιν. Ὅσον αὐξάνεται τὸ φῶς κατὰ τὴν ἔντασιν, τοσοῦτον αὐξάνονται κατὰ τὴν ἐνέργειαν τὰ «ἐρυθρὰ» καὶ τὰ «πράσινα» νεῦρα, ἐν ᾧ τὰ «ἰοβαφῆ» ἀπαυδῶσι καὶ θαμβοῦνται. Ἀπέναντι ἀκτίνων φαεινοτάτων καὶ ἀμαυρωτικῶν τὰ «ἐρυθρὰ» νεῦρα ὑπάρχουσιν εὐαισθητότατα. Οὕτω δὴ ἐκ τῶν ἁπλῶν χρωμάτων, ὅσον αὐξάνεται ἡ λαμπρότης, τὸ ἐρυθρὸν καὶ τὸ πράσινον μεταποιοῦνται εἰς ξανθόν, τὸ δὲ κυανοῦν γίνεται λευκόν. Τὸ ἡμερήσιον φῶς, κατὰ τὰς συνήθεις ἐντάσεις, ἐπιδρᾷ ἐξ ἴσου εἰς τὰς τρεῖς σειρὰς τῶν νευρικῶν ἄκρων· ἡ δὲ τελικὴ ἐντύπωσις εἶνε ἡ λευκότης. Ἀλλὰ τὸ ἡμερήσιον φῶς εἶνε αὐτὸ τὸ ἡλιακὸν φῶς, ἐξασθενούμενον ὑπὸ διαφόρων διακεχυμένων ἀντανακλάσεων. Αἱ εὐθεῖαι ἡλιακαὶ ἀκτῖνες, ἐὰν τὰς ἀφῶμεν νὰ πέσωσιν ἐπὶ πράγματος ἄχρου, φαίνονται καὶ αὐταὶ λευκαί. Ἀλλ' ἐὰν πειραθῶμεν κατὰ τὴν μεσημβρίαν ἀνεφέλου ἡμέρας νὰ ἐνατενίσωμεν εἰς τοῦ ἡλίου τὸν δίσκον, ἔχομεν ἐντύπωσιν θαμβωτικωτάτου ξανθοῦ ἤτοι κιτρίνου. Κυρίως εἰπεῖν αἱ εὐθεῖαι ἀκτῖνες δὲν διαφέρουσι κατὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ διακεχυμένου ἡμερησίου φωτός· ἀλλ' αὐτὰ τὰ «ἰοβαφῆ» νεῦρα δὲν δύνανται νὰ μεταδώσωσι τὴν ἐνέργειαν φωτὸς τοσοῦτον ἰσχυροῦ. Ἡ σελήνη, ἔχουσα φωτιστικὴν δύναμιν ἀσυγκρίτως μικροτέραν τοῦ ἡλίου, φαίνεται λαμπρὰ καὶ δὴ λαμπροτέρα τοῦ ἀνοικτοῦ στερεώματος. Μεταβαίνοντες ἀπὸ τῆς ἐντάσεως τῶν σεληνιακῶν ἀκτίνων εἰς τὰς προερχομένας ἔκ τινος ἀντιστοίχου μέρους τοῦ ἀνοικτοῦ στερεώματος, ποιοῦμεν τὸ αὐτὸ μέγα βῆμα, ὡς ἀπὸ τῆς ἡλιακῆς λαμπρότητος εἰς τὴν σεληνιακήν. Καθόλου, τὸ λευκὸν φῶς θὰ φανῇ μᾶλλον καὶ μᾶλλον κυανοῦν, ὅσον ἐλαττοῦται ἡ ἔντασις· οὗτος δὲ ὁ νόμος ἐφαρμόζεται ἐπὶ τὰ στερεώματα· ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπ' αὐτῶν ἀντανακλώμενον φῶς ἀποβαίνει μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀδύνατον, θὰ αὐξήσωσι κατὰ τὴν κυανότητα, καὶ ἐὰν μὴ μεταβληθῇ κατὰ τὴν σύνθεσιν τὸ φῶς δι' ἧς πάσχει ἀντανακλάσεως.

Γνῶμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχιοῦ.]

358.

Ἀληθὲς τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν δεῖγμα εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη, ὁ δὲ ταύτης ἀμοιρῶν ἐλαττωμάτων μετέχει· κρύπτει δὲ ταῦτα ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων ὀφθαλμῶν, πολλάκις δὲ καὶ ἀπὸ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ, ἡ ὑπερηφάνεια.

359.

Τὸν ἔρωτα ἔπρεπε νὰ ἀποπνίγωσιν αἱ πρὸς αὐτὸν ἀπιστίαι, δὲν ἔπρεπε δὲ νὰ ζηλοτυπῇ τις, ὅταν ἡ ζηλοτυπία αὐτοῦ εὐλόγους ἔχῃ αἰτίας. Μόνα δὲ τὰ πρόσωπα, τὰ μὴ δίδοντα εἰς ζηλοτυπίαν ἀφορμάς, εἶναι ζηλοτύπου ἀγάπης ἄξια.

360.

Οἱ καὶ κατ' ἐλάχιστον πρὸς ἡμᾶς ἀπιστήσαντες ἀτιμάζονται ἐνώπιον ἡμῶν πολὺ πλειότερον, ἢ οἱ τῶν μεγίστων πρὸς ἄλλους ἀπιστιῶν παραίτιοι.

361.

Ἡ ζηλοτυπία πάντοτε μετὰ τοῦ ἔρωτος συγγενᾶται, δὲν συναποθνήσκει ὅμως πάντοτε μετ' αὐτοῦ.

362.

Αἱ πλεῖσται τῶν γυναικῶν κυρίως δὲν κλαίουσι τοὺς ἀποθνήσκοντας ἐραστὰς αὐτῶν, διότι ἠγάπων αὐτούς, ἀλλ' ὅπως φανῶσιν ἀξιαγαπητότεραι.

363.

Δριμύτερον προξενεῖ ἡμῖν πόνον ἡ ἐξ ἡμῶν αὐτῶν βία, ἢ ἡ ἐκ δυνάμεως ἀλλοτρίας.

364.

Πᾶς τις καλῶς γινώσκει, ὅτι πάντη ἀπρεπὲς εἶναι τὸ περὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γυναικὸς λαλεῖν· ἀλλ' οὐδεὶς ἀρκούντως ἐννοεῖ, ὅτι ἔτι ἀπρεπέστερον εἶναι τὸ περιαυτολογεῖν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Δὲν εἶνε ἡ κυρία Α*, ἥτις χορεύει ἐκεῖ κάτω; ἔλεγεν ἡ κυρία Β πρὸς τὴν κυρίαν Γ.

— Ναί, αὐτὴ εἶνε.

— Ἄ, τί κακοκομμένον ἐποῦ εἶνε τὸ φόρεμά της!

— Φοβερὰ κακοκομμένον· ἀλλὰ ἂν ἦτο καλοκομμένον δὲν θὰ τῆς ἐπήγαινε καθόλου.

*
* *

Ἐν τινι χορῷ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ *βάλς*.

Ἐκεῖνος. Τί εὔκολον καὶ πρόχειρον ὄργανον εἶνε τὸ κλειδοκύμβαλον! Ὁλόκληρον ὀρχήστραν ἔχει τις εἰς τὰς χεῖράς του καὶ ὅποτε θέλῃ.

Ἐκείνη. Καὶ ἔπειτα τί θὰ ἔλεγε καὶ ἡ μητέρα μου ἐὰν μ' ἔβλεπεν οὕτω πως εἰς τοὺς βραχίονάς σας *χωρὶς τὴν μουσικήν*.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

*
* * Εἰς τὰς συναναστροφὰς καὶ τοὺς χοροὺς ὑπάρχουν τέσσαρα εἴδη ἀνθρώπων: οἱ ἐρωτόληπτοι, οἱ φιλόδοξοι, οἱ παρατηρηταὶ καὶ οἱ ἠλίθιοι.

Οἱ ἠλίθιοι εἶνε οἱ εὐτυχέστεροι (H. Taine).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατὰ τὰ κατάστιχα τοῦ φορολογικοῦ γραφείου ἐν Γερμανίᾳ ὑπάρχουσιν 179 οἰκογενειάρχαι ἔχοντες ἐτησίαν πρόσοδον ἑνὸς καὶ ἐπέκεινα ἑκατομμυρίου ταλλήρων καὶ 1240, ὧν ἡ πρόσοδος ὑπερβαίνει τὸ ἓν ἑκατομμύριον μαρκῶν. Τοὺς πλείστους ἑκατομμυριούχους ἀριθμοῦσιν αἱ παραρρήνειοι ἐπαρχίαι. Ἀλλ' ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ πολυαριθμότεροι εἶνε οἱ ἑκατομμυριοῦχοι ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς, ἐν Ἰνδικῇ, ἐν Γαλλίᾳ, ἀναλόγως δὲ τοῦ πληθυσμοῦ ἐν τῇ μικρᾷ Ὁλλανδίᾳ.

Ἡ ρωσσὶς ἠθοποιὸς Βαρβάρα Κοσσιακοβαῖσκα ὤφειλεν εἰς κρεωπώλην τινὰ 24 ρούβλια, προερχόμενα ἐξ ἀγορᾶς κρέατος, καὶ τὰ ὁποῖα ἐδυσκολεύετο νὰ πληρώσῃ. Ἑσπέραν τινὰ ὁ κρεωπώλης μεταβαίνει εἰς τὸ θέατρον, ὅπου ἡ πελάτις του ὑπεκρίνετο τὸ κύριον πρόσωπον. Καταγοητευθεὶς ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῆς κυρίας Κοσσιακοβαῖσκα ὁ κρεωπώλης, ἐν τῷ μέσῳ παθητικωτάτου τινὸς μέρους, ὅπερ αὕτη ἔπαιζεν, ἀνακράζει μὲ φωνὴν στεντορείαν· «Βαρβάρα Κοσσιακοβαῖσκα, σᾶς χαρίζω τὸν μικρὸν ἐκεῖνον λογαριασμὸν τοῦ κρέατος». Εἰς τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην φωνὴν τὸ κοινὸν κατελήφθη ὑπὸ μεγάλου γέλωτος, ἡ ἠθοποιὸς ὅμως οὐδόλως εὐχαριστήθη καὶ κατεμήνυσε τὸν κρεωπώλην ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ ἐξυβρίσει.

Ἀγγέλλεται ὅτι ὁ Ἰσμαὶλ-πασᾶς, ὅστις ὡς γνωστὸν ἀποκατέστη ἐν Νεαπόλει, ἀσθενεῖ βαρέως. Φαίνεται ὅτι ὁ πρώην κεδίβης ἠθέλησε νὰ ἐφαρμόσῃ κατὰ γράμμα τὸ περίφημον λόγιον:

Veder Napoli e poi mori.

Ἐκ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν κυνῶν ἐν Ἀγγλίᾳ εἰσεπράχθησαν ἐν ἔτει 1879 507,282 λιρῶν.

Ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Οὔγου Οὐίτελλ ἐν Νεοβοράκῳ ἐχαράχθη τὸ ἑξῆς περίεργον ἐπιτάφιον· «Διέτρεξα τὰς πέντε ἠπείρους, ἐπεσκέφθην τὸ Πεκῖνον καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐταξείδευσα ἐπὶ τοῦ πρώτου σιδηροδρόμου, διέτρεξα τὸν Ἀτλαντικὸν ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀτμοπλόου, ἐναυάγησα ἑξάκις, ἀφοῦ δὲ ὑπέστην πολλὰς δοκιμασίας πρὸς τακτοποίησιν τῶν πραγμάτων μου, κατέχω νῦν χῶρον ἔχοντα μῆκος 6 καὶ πλάτος 2 ποδῶν».

Ἐν Λονδίνῳ συνέβη τὸ ἑξῆς περίεργον· Ὅτε τὸ Σάββατον ὁ πάρεδρος Χάδλεῦ προσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ δημαρχείου, ὑφ' οὗ δικάζονται αἱ πλεῖσται τῶν ἐν τῷ Ἄστει διενέξεων, ὁ γραμματεὺς ἀνήγγειλεν αὐτῷ ὅτι οὐδεμία ὑπόθεσις ὑπῆρχεν ἀναγεγραμμένη εἰς τὸ πινάκιον. Ὁ πάρεδρος ἀπήντησεν ὅτι τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐτίμα τὰ μέγιστα τοὺς ἀστοὺς καὶ τὴν ἀστυνομίαν, ὅτι πρώτην φορὰν κατὰ τὸ μακρόν του στάδιον συνέβαινε παρόμοιον γεγονός, καὶ ὅτι συνέχαιρεν ἐγκαρδίως τοὺς συμπολίτας του. Εἶτα, κατ' ἀρχαῖον ἔθος, ὁ γραμματεὺς

προσήνεγκεν εἰς τὸν πάρεδρον ζεῦγος λευκῶν χειροκτίων καὶ ἡ συνεδρίασις διελύθη.

Οἱ κατὰ καιροὺς ἐπὶ τὸν βόρειον πόλον πελαγοδρομήσαντες Μακένζης, Σκορέσβης, Ῥός, Πάρρης καὶ ἄλλοι περιέγραψαν ζωηρῶς τὴν μεγάλην ἐθνικὴν ἑορτὴν, ἣν ᾄδοντες, χορεύοντες καὶ συνευωχούμενοι τελοῦσιν οἱ Γροελανδοί, ὅταν πρῶτον ἴδωσι τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα μετὰ τὴν μακροχρόνιον νύκτα τοῦ ὅλου χειμῶνος. Μᾶλλον ἀλλόκοτος εἶνε παρ' αὐτοῖς ἡ συνήθεια τῆς δημοσίᾳ ᾠδικῆς μονομαχίας, καθ'ἣν ἔχει ὁ προσβαλλόμενος ἀφορμὴν ν' ἀνασκευάσῃ διὰ τῆς ἀγχινοίας του καὶ ἀποδείξῃ γελοίας τὰς ὕβρεις τοῦ ἀντιπάλου του. Ἐνώπιον διαιτητῶν πολυαρίθμων ψάλλει ὁ προκαλῶν ᾆσμα δηκτικώτατον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ του, βοηθούμενος ὑπὸ φίλων, οἵτινες ἢ προστιθεῖσιν ὅσα ἐκεῖνος ἐλησμόνησεν, ἢ σχολιάζουσιν ἐπὶ τὸ κωμικώτερον τὰς παρ' αὐτοῦ μομφάς. Ὁ προκαλούμενος πρέπει νὰ ἔχῃ ἀγχίνοιαν ἅμα καὶ ἀπάθειαν, ὅπως ἀποκρούσῃ τὰς καθ' ἑαυτοῦ ἐξακοντιζομένας πάντοθεν ὕβρεις. Ἐὰν ἀποτύχῃ οὗτος, κατὰ τὴν κρίσιν τῶν διαιτητῶν, ὁ προκαλέσας ἔχει δικαίωμα νὰ τὸν ἀφέλῃ ἀμέσως τὸ τιμαλφέστατον τῶν κτημάτων του. Οἴκοθεν νοεῖται, ὅτι πολλάκις ἡ ἐπίθεσις γίνεται ἀστόχως καὶ ἀφῶς, τότε δὲ ἀπέρχονται κατησχυμμένοι οἱ κατήγοροι καὶ οἱ τούτων θιασῶται.

Ἀπὸ τῆς πρώτης αὐγούστου 1879 συνέστησαν ἐν Σικάγῳ τῆς βορείου Ἀμερικῆς τρία πρακτορεῖα πρὸς διάδοσιν τοῦ τηλεφώνου· μεθ' ὅλον δὲ τοῦτον τὸν διαγωνισμὸν, ἔχει ἕκαστον τρισχιλίους συνδρομητάς, ὧν οἱ πλεῖστοι εἶνε ἢ ἔμποροι ἢ ἰατροὶ καὶ νοσοῦντες. Μία τῶν αὐτόθι ἰατρικῶν ἐφημερίδων περιέγραψε τόδε τὸ ἀνέκδοτον· νεαρὰ μήτηρ ἐν ὥρᾳ βαθείας νυκτὸς προσκαλεῖ διὰ τοῦ τηλεφώνου τὴν πενθερὰν αὐτῆς νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν της, διότι τὸ τέκνον αὐτῆς πάσχει ὑπὸ θανασίμου συνάγχης. Ἡ πενθερὰ παραχρῆμα τηλεφωνεῖ τὴν εἴδησιν τῷ ἰατρῷ τῆς οἰκογενείας· οὗτος δὲ ἀντιτηλεφωνεῖ νὰ ἀποκαταστῇ διὰ τῆς συνοχῆς τῶν συρμάτων ἄμεσος τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία ἑαυτοῦ καὶ τῆς μητρὸς τοῦ ἀσθενοῦντος. Μετ' ὀλίγον ὁ ἰατρὸς τηλεφωνεῖ τῇ μητρί· «ὅταν ἐκ νέου προσβληθῇ τὸ τέκνον, καταπείσατε αὐτὸ νὰ βήξῃ ἐντὸς τοῦ τηλεφώνου». Ὑπακουσάσης τῆς μητρὸς, ἀντετηλεφώνησεν ὁ ἰατρός «δὲν εἶνε χρεία νὰ ἔλθω ἀμέσως· τὸ τέκνον δὲν πάσχει ἐπικίνδυνον συνάγχην, ἀλλ' ἐλαφρὸν βῆχα καὶ κατάρρουν». Τὰ αὐτὰ ἐτηλεφώνησε καὶ πρὸς τὴν πενθερὰν, ἐφ'ᾧ ἅπαντες κατεκλίθησαν εἰς ὕπνον ἀμέριμνοι.

Ἡ ῥωσσικὴ ἐφημερὶς «Ῥούσκαγια Σταρίνα» ἐδημοσίευσε τὰ δύο παρὰ πόδας διηγημάτια, διαφερόντως χαρακτηρίζοντα τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ῥωσσίας Νικόλαον. «Ἐν Παρισίοις ἐξεδόθη ποτὲ δρᾶμά τι ἔχον ἐπιγραφὴν «Αἰκατερίνα Β'. καὶ οἱ τῆς εὐνοίας αὐτῆς ἀπολαύοντες». Ἅμα ἀκούσας ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος ὅτι παρεστάθη τὸ οὐχὶ πολὺ εὐλαβῶς περιγράφον τὴν μεγάλην αὐτοκράτειραν δρᾶμα ἀπέστειλε πρὸς τὸν παρὰ τῇ γαλλικῇ αὐλῇ ῥῶσσον πρεσβευτὴν κόμητα Πάλλεν τήνδε τὴν ἐπιταγὴν, ἣν ἔγραψεν ἰδίᾳ χειρί. «Ἅμα τὴν παροῦσαν παραλαβὼν ἐν οἱῳδήποτε καὶ ἂν συμβῇ τοῦτο χρόνῳ, πορεύθητι πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Γάλλων καὶ ἐξήγησον αὐτῷ τὴν ἐπιθυμίαν μου ἀξιοῦντος τὴν κατάσχεσιν τῶν ἐκδοθέντων ἀντιτύπων τοῦ δράματος «Αἰκατερίνα Β'. κτλ.», καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν παραστάσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς σκηνῆς παντοσδήποτε θεάτρου τῶν Παρισίων. Ἐὰν μὴ συναινέσῃ ὁ βασιλεὺς, ἀπαίτησον τὰ διαπιστευτήριά σου καὶ ἄπελθε τῶν Παρισίων ἐντὸς εἴκοσι καὶ τεσσάρων ὡρῶν εἰς Ῥωσσίαν κατευθυνόμενος. Διὰ τὰ ἐπακολουθήματα αὐτὸς ἐγὼ ἐγγυῶμαι». Ὁ κομιστὴς τῆς ἐπιταγῆς ἀνεῦρε τὸν πρεσβευτὴν δειπνοῦντα παρὰ τῷ βασιλεῖ καὶ ἐνεχείρισε παραχρῆμα τὰ πάνυ κατεπείγοντα τοῦ αὐτοκράτορος γράμματα. Ἀνεγνοὺς αὐτὰ ὁ κόμης Πάλλεν ἐνέπεσεν εἰς μεγάλην ἀπορίαν· ἀλλ' ἡ προσταγὴ ἀπῄτει ἐκπλήρωσιν, καὶ οὕτω πλησιάσας πρὸς τὸν βασιλέα ἐδήλωσεν, ὅτι κατ' ἐντολὴν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, τῆς Α. αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, ὤφειλε νὰ αἰτήσῃ χωρίς τινος ἀναβολῆς βραχεῖαν ἀκρόασιν. Πρὸς ταῦτα ἠρώτησεν ὁ βασιλεύς· «Οὐδεμία οὐδὲ μέχρις οὗ λάβῃ τέλος τὸ δεῖπνον δυνατὴ ἀναβολή;» «Οὐχὶ, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίνατο ὁ πρεσβευτής. Αἱ τοῦ αὐτοκράτορός μου ἐντολαὶ εἶνε τοσοῦτον αὐστηραὶ, ὥστε ὀφείλω ἀμέσως νὰ ἐξηγήσω τῇ ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι περὶ τίνος πράγματος πρόκειται». Ὁ βασιλεὺς ἠγέρθη καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ εἰς ἕτερον θάλαμον, ἐν ᾧ ἐγένετο ἡ τῶν κατεπειγόντων γραμμάτων ἐγχείρισις. Τὸ ἐπιτακτικὸν ὕφος καὶ ἡ ὀξύτης, μεθ' ἧς ἀπῃτεῖτο ἡ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ Νικολάου ἐκπλήρωσις παρέσχον τῷ βασιλεῖ Λουδοβίκῳ Φιλίππῳ οὐ μικρὰν ἀγανάκτησιν.—«Συγχωρήσατέ μοι (εἶπε στραφεὶς πρὸς τὸν κόμητα), ἡ βουλὴ τοῦ ὑμετέρου αὐτοκράτορος δύναται νὰ ἦνε νόμος ἀπέναντι ὑμῶν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐμοῦ, ὄντος βασιλέως τῶν Γάλλων. Ἐκτὸς δὲ τούτου γινώσκετε καλῶς ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχει σύνταγμα καὶ ἐλευθερία τύπου, ὥστε καὶ θέλων δὲν δύναμαι ποσῶς νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ αὐτοκράτορος». — «Ἐὰν οἱ λόγοι οὗτοι ἦνε ἡ τελευταία καὶ ἀμετάκλητος ἀπόκρισις τῆς ὑμετέρας Μεγαλειότητος», ὑπέλαβεν ὁ κόμης Πάλλεν, «παρακαλῶ νὰ διατάξητε ὅπως μοι ἀποδοθῶσι τὰ ἐμὰ διαπιστευτήρια» — «Ἀλλὰ τοῦτο δὴ τότε θὰ ἦτο ἔνδειξις κηρύξεως πολέμου» !—«Πιθανόν, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐπακολουθημάτων, καθ' ἃ γινώσκετε, Μεγαλειότατε, εἶνε ὁ αὐτοκράτωρ τὸ ἐγγυώμενον πρόσωπον». —

«Ἐπὶ τέλους, δότε μοι τοὐλάχιστον χρόνον νὰ συμβουλευθῶ μετὰ τῶν ὑπουργῶν μου». — «Ἐπὶ εἴκοσι καὶ τέσσαρας ὥρας δύναμαι νὰ περιμείνω, πέρα τούτων ὅμως ἀνυπερθέτως ἀπέρχομαι», εἶπε τελευταῖον ὁ κόμης Πάλλεν. Ἡ ὑπόθεσις ἐτελείωσεν οὕτως, ὥστε ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν μετὰ τὴν ἀνωτέρω συνδιάλεξιν ἐξέδωκεν ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις τὴν ἀπαγόρευσιν παραστάσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος δράματος καὶ κατέσχεν ἅπαντα αὐτοῦ τὰ ἀντίτυπα. Νοεῖται δὲ οἴκοθεν ὅτι ὁ κόμης δὲν ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐκλίπῃ τοὺς Παρισίους.—Μικρὸν ἄλλον πόλεμον ἐκήρυξεν ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος τῷ 1844 καθ ἑτέρου ἀπεχθοῦς αὐτῷ δράματος. Κατὰ τὸ εἰρημένον ἔτος ἐδημοσιεύθη πάλιν ἐν Παρισίοις τὸ δρᾶμα «Αὐτοκράτωρ Παῦλος»,καὶ ἔμελλε νὰ παρασταθῇ μετ' οὐ πολύ. Ἅμα λαβὼν εἴδησιν περὶ τούτου ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Γάλλων τὰ ἑξῆς· «ἐὰν μὴ γείνῃ κατάσχεσις τοῦ δράματος τούτου καὶ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπὸ σκηνῆς παραστάσεως αὐτοῦ, θὰ ἐξαποστείλω εἰς Παρισίους ἑκατομμύριον ὅλον θεατῶν ἵνα κατασυρίζωσιν αὐτό».

Ἐν τῇ «Ὥρᾳ» ἐδημοσιεύθη μακρὰ καὶ γλαφυρὰ «Ἐπιθεώρησις τοῦ ἔτους 1879» καταλήγουσα διὰ τῶν ἑπομένων : «Ἐν τῇ ἐπιθεωρήσει ταύτῃ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος γενομένων ἓν μόνον ἔθνος παρελείψαμεν, τὸ ἡμέτερον, οὐχὶ βεβαίως ἐκ λήθης ἀλλὰ διότι ἀδύνατον εἶνε ἡμῖν νὰ σημειώσωμέν τι μὴ συμβὰν ἀπαραλλάκτως κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη καὶ μὴ συμβησόμενον πιθανῶς κατὰ τὰ ἐπιόντα. Ὡς γαλῆ παίζουσα μὲ τὴν οὐράν της, ἀπὸ πολλοῦ στρεφόμεθα καὶ ἐπὶ πολὺ ἴσως θέλομεν στρέφεσθαι περὶ τὸν αὐτὸν ἐλαττωματικὸν κύκλον. Οὐδὲν θέλοντες νὰ εἴπωμεν δυσάρεστον κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν, ζητοῦμεν παντὶ τρόπῳ νὰ πεισθῶμεν ὅτι ἀληθεύει ἡ ῥήτρα καθ' ἣν τὰ *εὐτυχῆ ἔθνη δὲν ἔχουσιν ἱστορίαν*».

Τὴν ἑπομένην εὐχὴν τοῦ νέου ἔτους ἔγραψεν ἄλλοτε ὁ Ἡ. Τανταλίδης :

Καλὲ, βλέπεις τ' εἶν' ὁ χρόνος; Τὸ ὡς χθὲς ἀκόμη [Φέτος
Πέρσυ ἔγεινεν ἀμέσως· πέθανε 'ς τὸ νέον ἔτος.
Τάχα λὲς δὲν θὰ περάσῃ καὶ τὸ ἔαρ τὸ παρὸν,
Ν' ἀπογένωμεν κ' οἱ δύο γεροντάκια μὲ καιρόν;
Τότε θὰ γελᾷς, ἂν βλέπῃς βαμβακόφρυδον ἐμένα,
Τότε θὰ γελῶ, ἂν βλέπω τὰς ῥυτίδας σου κ' ἐσένα.
Ἔλα τώρα τῆς ζωῆς μας τὸ φυτὸν ὅσῳ ἀνθεῖ
Ταῖς πολύτιμαις στιγμαῖς μας νὰ χαρῶμεν,ὦ Ξανθή.
Εὖθε γέροι 'ς τὴν ἑστίαν ἂν ποτὲ κοντὰ σταθοῦμε,
Καὶ σὲ λέγω, τὰ θυμᾶσαι καὶ μὲ λέγῃς τὰ θυ- [μοῦμαι!
Ἱστοροῦντες τῆς ἀγάπης εὐτυχῆ τὰ πρακτικὰ,
Τὰ ψυχρὰ τῆς ζωῆς χρόνια νὰ περάσωμεν γλυκά!

Ὁ ἐν Βιέννῃ πρέσβυς μικροῦ τινος Κράτους ἐζήτησέ ποτε ἀκρόασιν παρὰ τοῦ Μετερνίχ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς Αὐστρίας συνείθιζε νὰ φορῇ ἑκάστοτε τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ Κράτους, οὗτινος τὸν ἀντιπρόσωπον ἐδέχετο εἰς ἀκρόασιν, παρήγγειλε τῷ θαλαμηπόλῳ του νὰ ζητήσῃ τὸ μέγιστον οἰκεῖον παράσημον. Μετὰ δίωρον ζήτησιν ἐν μέσῳ ἑκατὸν καὶ ἐπέκεινα παρασήμων, ἔρχεται κάτωχρος ὁ θαλαμηπόλος ἵνα ἀγγείλῃ, ὅτι ὁ μεγαλόσταυρος ἢ ἐκλάπη ἢ ἀπώλετο. «Αὔριον, ἀπεκρίθη ὁ πρίγκηψ, πρέπει νὰ φορέσω τὸ μέγα παράσημον· φρόντισον λοιπὸν ἢ νὰ τὸ δανεισθῇς ἢ νὰ τὸ ἀγοράσῃς». Τῇ ἐπαύριον ἦλθεν ὁ πρέσβυς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐδέχθη δ' αὐτὸν ὁ Μετερνὶχ φορῶν ἠγορασμένον παράσημον. Ἰδὼν δὲ ἀμηχανοῦντα τὸν πρέσβυν, εἶπε· «τί συμβαίνει, ἐξοχώτατε; μήπως ὑπάρχει τις παρανόησις μεταξὺ τῆς αὐτοκρατορικῆς καὶ τῆς ὑμετέρας κυβερνήσεως;» — «Φοβοῦμαι, Γαληνότατε, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ὅτι δυστυχῶς συνέβη παρανόησις. Ὁ μονάρχης μου μοὶ παρήγγειλε νὰ κομίσω ὑμῖν τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ τάγματός του, βλέπω ὅμως ὅτι τὸν φορεῖτε ἤδη· ἴσως τὸν ἐλάβετε πρὸ πολλῶν ἐτῶν». Ὁ πρίγκηψ, γελάσας καὶ ἐκβαλὼν ἣν ἐφόρει ταινίαν, ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ πρέσβεως πολυτελὲς κιβωτίδιον, περιέχον τὸν κομιζόμενον μεγαλόσταυρον, καὶ εἶπε· «Βλέπετε, ἐξοχώτατε, ὅτι ἐνίοτε κινδυνεύει τις καὶ ἄκων νὰ φανῇ κλέπτης. Ἐγὼ ἐπίστευον τῇ ἀληθείᾳ, ὅτι ἤμην κάτοχος τοῦ τοιούτου μεγαλοσαύρου καὶ ἐβίασα τὸν θαλαμηπόλον μου νὰ τὸν ζητήσῃ, ἵνα μὴ προσβληθῆτε. Ἀμέσως θὰ γράψω πρὸς τὸν μονάρχην ὑμῶν τὰς εὐχαριστίας μου». Πόσοι ἄλλοι ἄρά γε γνωρίζουσιν ἀκριβῶς τίνα παράσημα δὲν ἔλαβον εἰσέτι ;

Κατὰ τὴν «Ἐφημ. τῶν Γυναικῶν» ἐν Παρισίοις, ὑπάρχουσιν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλλίᾳ 1700 γυναῖκες ἀσχολούμεναι εἰς συγγραφὰς καὶ 2150 εἰς γραφικὴν καὶ ἑρμογλυφικήν. Ἐκ μὲν τῶν λογίων γυναικῶν χίλιαι περίπου συντάσσουσι μυθιστορήματα ἢ ἠθικὰ διηγήματα χάριν τῆς νεολαίας, διακόσιαι γράφουσι ποιήματα λυρικά, ἐνίοτε δὲ καὶ δράματα, πεντήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν ἐκδίδουσι πονήματα παιδαγωγικά. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων αἱ 107 ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κυρίως ἑρμογλυφικὴν, 602 γράφουσι σκηνὰς τοῦ κατ' ἀγροὺς βίου, 193 ζωγραφοῦσιν ἐν μικρογραφίᾳ,754 ἐν ἀγγείοις,καὶ 454 ἐν ὑδρογραφίᾳ.

Ἐντὸς τοῦ νέου ἔτους ἡ βαυαρικὴ δυναστεία τῶν Βιτελσβάχων συμπληροῖ τὸ ἑπτακοσιοστὸν ἔτος τῆς ἀρχῆς αὐτῆς. Ἐν Μονάχῳ οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ ἔγραψαν ἤδη τὰ σχέδια μεγαλοπρεπεστάτης ἱστορικῆς πομπῆς, κατὰ τὸ πρότυπον τῆς πέρυσι γενομένης ἐν Βιέννῃ ἐπὶ τῇ πεντεκαιεικοσαετηρίδι τῶν γάμων τοῦ αὐτοκράτορος. Μόναι αἱ διάφοροι ἐθνικαὶ καὶ τεχνικαὶ στολαὶ καὶ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι ἀπαιτοῦσι δαπάνην 250,000 μάρκ, τῆς μάρκ ἰσοδυναμούσης μὲ φρ. 1. 25.

Ἀνός τις, ὁ κ. Γολσμὶθ, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς γυναικός του ἀπεπειράθη νὰ διαπλεύσῃ

τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν διὰ καθ' αὐτὸ κελύφους καρύου. Καταλιπὼν τὴν Βοστόνην τῇ 1 Ἰουλίου 1879 ἔπλευσε πρὸς τὴν Κοπενάγην διὰ πλοιαρίου ἱστιοφόρου ἔχοντος μῆκος μὲν 17 ποδῶν, πλάτος δὲ 6, καὶ περιέχον πέντε μηνῶν τροφάς. Τὸ παράτολμον τοῦτο ταξείδιον εἶνε μεστὸν περιέργων περιπετειῶν, κατέληξε δὲ τραγικώτατα. Ἕνα ὅλον μῆνα τὸ πλοιάριον ἐπλανᾶτο κατὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Νέας Γῆς μὴ δυνάμενον νὰ ἀνεχθῇ εἰς τὸ πέλαγος. Τῇ 10 Αὐγούστου ἡ κυρία Γολσμὶθ ἀσθενήσασα περιήγαγε τὸν ἄνδρα της εἰς δεινὴν ἀμηχανίαν, ἀναγκαζόμενον καὶ τὴν ἀσθενῆ νὰ περιποιῆται καὶ τὸ πλοιάριόν του νὰ κυβερνᾷ, ὑπάρχοντος μάλιστα καὶ φόβου συρράξεως μετ' ἄλλου τινὸς πλοίου, ὅπερ βεβαίως θὰ κατεβύθιζε τὸ πλοιάριόν του.

Τῇ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπελθούσης δεινῆς τρικυμίας τὸ ὕδωρ εἰσρεῦσαν εἰς τὸ πλοιάριον κατέκλυσε τὸ δωμάτιον τῆς ἀσθενοῦς, ἀφανίσαν τὸν ἄρτον καὶ πάσας τὰς ἄλλας τροφὰς πλὴν τῶν ἐν θήκαις φυλασσομένων.

Τῇ 17 καὶ 18 ἐξακολουθούσης τῆς τρικυμίας σφοδρὸς ἄνεμος ἀφήρπασε δύο κώπας, σχοινία καὶ κιβώτια.

Οἱ ναυβάται ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ἀπολωλότας, ὅτε εὐτυχῶς τῇ 19 πλοῖον ἀγγλικὸν πλέον εἰς Λιβερπούλην συναντήσαν αὐτοὺς παρέλαβε καὶ ἔσωσε. Πρὸ 72 ὅλων ὡρῶν ὁ κ. Γολσμὶθ ἐπάλαιε μόνος κατὰ τῆς τρικυμίας, τῆς γυναικός του οὔσης ἀείποτε ἐν τῇ κλίνῃ. Ἦτο δὲ ἐξηντλημένος καὶ ἄπελπις, διότι εἶχεν ἀπολέσει καὶ τὰ θερμόμετρά του καὶ τὰ βαρόμετρα καὶ τὰ χρήματά του καὶ τὰ ἔγγραφά του, ἁρπαστα γενόμενα ὑπὸ τῶν μαινομένων κυμάτων.

Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τηλεφώνου γράφουσι καὶ ἐκ Λονδίνου ὅτι οἱ ἐν διαφόροις τῆς μητροπόλεως ὁδοῖς οἰκοῦντες μεσῖται καὶ ἔμποροι ἐκτελοῦσιν ἀστραπηδὸν σπουδαιοτάτας ὑποθέσεις, οὔτε γράφοντες πρὸς ἀλλήλους, οὔτε ὑπηρέτας ἀντεπιστέλλοντες, οὐδὲ ἀνιστάμενοι ἐκ τῆς ἕδρας ἐν τοῖς γραφείοις των, ἀλλὰ διὰ τοῦ τηλεφώνου, ὅπερ σὺν τῷ χρόνῳ προϊόντι θὰ καταστῇ κτῆμα κοινόν. Χιλιάδες συναλλαγματικῶν ἐξαργυροῦνται καθ' ἑκάστην ἀπόνως. Ἡ ὠφέλεια τῆς ἠλεκτρικῆς ἐπικοινωνίας συνίσταται οὐ μόνον εἰς τὴν ἐξοικονόμησιν χρόνου καὶ γραφῆς, ἀλλ' εἰς τὴν συγκεντρωτικὴν αὐτῆς τάσιν. Ὁ διευθυντὴς τοῦ καταστήματος δύναται, κατ' ἰδιαίτατον τρόπον καὶ ἄνευ δευτερευόντων ὑπαλλήλων ἢ ἐξαποστελλομένων μεσιτῶν, νὰ παραχωρήσῃ, συνάμα δὲ καὶ νὰ κατορθώσῃ πλείονα αὐτός. Ὡς πρώην αἱ ἀγρονομικαὶ μηχαναί, οὕτω νῦν ὁ ἠλεκτρισμὸς καὶ τὸ τηλέφωνον θὰ ἁπλοποιήσωσι τὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας καὶ θὰ στερήσωσι τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου τοὺς ὑποδεεστάτους τῶν ἐμπορικῶν ὑπαλλήλων.

Εἰς Ἀναγνώστης.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

[Ἀφιεροῦται εἰς τοὺς σπουδάζοντας κλειδοκύμβαλον].

Ἡ διὰ τῆς ἀκοῆς, ἤτοι ἡ μουσικὴ ἀγωγὴ εἶνε τὸ πρῶτον. Προσπάθησε ἐνωρὶς νὰ διακρίνῃς τὸν μείζονα καὶ ἐλάσσονα τρόπον, καθὼς καὶ τοὺς διαφόρους τόνους. Προσπάθησε νὰ ἐκφράζῃς καὶ σημειώνῃς διὰ μουσικῶν τόνων τὸν ἦχον, ὃν παράγει ὁ κώδων, ἡ συγκρουομένη ὕαλος τοῦ παραθύρου, ὁ κοῦκκος.

Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι φανταζόμενοι, ὅτι τὰ πάντα κατορθώνει τις διὰ τῆς εὐκινησίας τῶν δακτύλων, καὶ μέχρι προβεβηκυίας ἡλικίας ἀσχολούμενοι καθ' ἑκάστην εἰς γυμνάσματα μηχανικά. Εἶνε τὸ αὐτό, ὡς ἐάν τις ἠσχολεῖτο καθ' ἑκάστην νὰ προφέρῃ α, β, γ, δ, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερα, καὶ αἰωνίως ταχύτερα. Ἐξόδευσε τὸν καιρόν σου καλλίτερα.

Ὡς πρὸς τὸν ῥυθμόν, ἡ μουσούργησις ὑπερδεξίων τινῶν μουσουργῶν δὲν διαφέρει ἀπὸ τὸ βάδισμα τοῦ μεθύοντος. Μὴ λάβῃς ὡς ὑπόδειγμα τοιούτους ἀνθρώπους.

Ὅταν μουσουργῇς, μὴ φροντίσῃς ποσῶς περὶ τοῦ τίς σὲ ἀκούει.

Μουσούργει πάντοτε, ὡς ἐὰν σὲ ἤκουεν ὁ διδάσκαλος.

Δὲν πρέπει νὰ μανθάνῃς τὰ μουσικά σου τεμάχια μὲ τοὺς δακτύλους μόνον· πρέπει καὶ νὰ τὰ ὑποτονθορύζῃς κατὰ σεαυτὸν ἄνευ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ἀκόνησε δ' οὕτω τὴν φαντασίαν σου, ὥστε ἑκάστου μουσικοῦ ἔργου νὰ ἐνθυμῆσαι ὄχι μόνον τὴν μελῳδίαν ἀλλὰ καὶ τὴν ἁρμονίαν.

Πρέπει νὰ κατορθώσῃς νὰ ἐννοῇς τὴν μουσικὴν ἐκ μόνης τῆς ἀναγνώσεως.

Μὴ κυμβαλίσῃς ποτὲ μουσικὸν τεμάχιον, χωρὶς προτοῦ νὰ τὸ ἀναγνώσῃς.

Ὅταν προβῇς εἰς τὴν ἡλικίαν, μὴ κυμβαλίζῃς κἀνὲν τεμάχιον τοῦ συρμοῦ. Ὁ χρόνος εἶνε πολύτιμος· θὰ ἐχρειάζοντο δ' ἑκατὸν ζωαὶ εἰς τὸν ὅστις θὰ ἐπεθύμει νὰ γνωρίσῃ μόνον τὸ καλόν.

Μὴ διαδίδῃς τὴν κακὴν μουσικὴν, ἐξ ἐναντίας συντέλει παντὶ σθένει εἰς τὸ νὰ καταστραφῇ.

Θεώρει ὡς φρικτὸν πρᾶγμα τὸ νὰ μεταβάλῃς ἢ ν' ἀποβάλῃς τι ἐκ τῶν μουσικῶν καλλιτεχνημάτων, ἢ νὰ εἰσαγάγῃς εἰς αὐτὰ κοσμήματα καινότροπα καὶ τοῦ συρμοῦ. Μεγαλειτέρα ὕβρις εἰς τὴν καλλιτεχνίαν εἶνε ἀδύνατον νὰ γείνῃ ἄλλη.

Τοὺς συντρόφους σου ζήτει μεταξὺ τῶν ὅσοι γνωρίζουν πλειότερα σοῦ.

Οἱ κανόνες τῆς ἠθικῆς εἶνε καὶ κανόνες τῆς τέχνης.

Δίαγε καὶ φιλομάθει ἐν τῷ βίῳ, ὅπως καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τέχναις καὶ ἐν ταῖς ἐπιστήμαις.

Πάντοτε δύναται νὰ μανθάνῃ τις.

Η. TAINE.

ΑΘΗΝΗΣΙ—ΤΥΠΟΙΣ ΚΟΡΙΝΝΗΣ, ΟΔΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΙΟΥ, 15